

Մեր Անպիտան

Ցեղասպանության ՍՏԵՂԱԾ ԹՈՂ ՈՒ ԲՈՅԸ ԹՈՒՐՔ ԱԲԱԳԱՆԻՆ ՆԵՐՍ

ՏՕՔԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Ընդհանրապես այս է կացու-
 րի մեր թուրքի մեջ, երբ կը մո-
 տենայ Ապրիլ 24-ը: Հոն, պետա-
 կան աւագանին, խուճապի կը
 մատուցի: Կարծես, վերահաս կոր-
 ծանարար աղետի մը սպառնալի-
 քին առջեւ կը գտնուի երկիրը:
 Ուստի, շուտով պատուիրակու-
 րի մենք կը գործողդէ աջ ու
 ձախ՝ ժխտելու համար հայոց դէմ,
 թուրքի վերագրուած «ցեղաս-
 պանութեան վարկածը», որ յա-
 նաջ կը իշուի հայ ծայրայեղական
 «ԲՈՒԹԵՆԵՐՈՒ» կողմէ, ինչպէս
 պիտի ըսէին թուրք ֆալսափան
 մեկնարանները: Հոգեբանական իր
 այս տագնապներուն մէջ, իրար
 անցած թուրքի, կը կորսնցնէ իր
 առողջ դատողութիւնը. հայր՝ ցե-
 դասպան, իսկ թուրք՝ գոհ կը
 դարձնէ ան: Համաձայն թուրք իշ-
 խանութի մեկնարաններուն կողմէ
 եղած հաղորդումներուն, շուտով պի-
 տի տեսնենք թուրք գոհներուն
 նուիրուած յուշարձան մը:

Այս տարի, փաստօրէն աւելի
 սաստկացած կը թուի ըլլալ
 թուրքի հոգեբանական մեթոդի
 խանգարումները: Անոնք ստորեւ
 առնչուած կը թուին ըլլալ ԱՄՆ-ի
 նորընտիր Նախագահ Պարաֆ
 Օպամայի՝ Ցեղասպանութիւնը
 նանչնալու տրամադրութիւննե-
 րուն հետ:

Համաձայն հայ ժողովուրդին
 իր տուած նախագահական նա-
 խընտրական խոստումներուն,
 Պարաֆ Օպամա պատրաստակա-
 մութիւն յայտնած էր, ու բազմիցս
 հաստատած, որ «1915 թ.ի իրա-
 դարձութիւնները պէտք է նանչ-
 ուի որպէս ցեղասպանութիւն:
 Ան յայտարարած էր, որ «ԱՄՆ-ը
 արժանի է առաջնորդի մը, որ
 նշմարութիւնը ըսէ հայոց ցե-
 դասպանութեան եւ բոլոր ցեղաս-
 պանութիւններուն» կապակցու-
 րեամբ:

Նաեւ, թուրք աւագանին
 յստակ գիտէ, թէ ներկայացուց-
 չական Պալատէն մերս խուճապ
 օրէնսդիրներ՝ դեմոկրատ Ատամ
 Շիֆ եւ Ֆրենկ Փայլոն, իսկ հան-
 րապետականներ Ճորն Ռատանո-
 վիչ եւ Մարք Քրոք, ուժգին կը գո-
 րակցին Նախագահ Օպամային, եւ
 նաեւ կը բելադրեն անոր հաւա-
 տարիմ մնալ ցեղասպանութեան
 նանչման իր արակցութիւնը բե-
 րելու՝ նախագահական թեկնա-
 ծութեան շրջանին իր տուած խոս-
 տումին: Անշուշտ հայոց Ցեղաս-
 պանութիւնը նանչողներու դիր-
 քի վրայ գտնուողներու թիւը նոր
 ուստումներ կը կատարէ ԱՄՆ-ի

ԸՆԴԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՆԿԱՏԷ ՆԱԽԱԳԱՅԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ՓՈՒԸ ԼԵՒՈՆ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ԵՐԵՒԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒ

Մայիս 31-ին տեղի ունենալիք
 Երեւանի քաղաքապետի ընտրու-
 թիւններուն Հայ Ազգային Գոնկ-
 րէսի ցուցակը պիտի գլխաւորէ
 Հայաստանի առաջին նախագահ
 Լեւոն Տէր-Պետրոսեան:

Կիրակի, Մարտ 15-ին տեղի
 ունեցած Գոնկրէսի քաղաքական
 խորհուրդի եւ կենտրոնական գրա-
 սենակի համատեղ նիստին, որուն
 մասնակցած է առաջին նախագա-
 հը, որոշում ընդունուած է, որ
 Գոնկրէսը մասնակցի քաղաքապե-
 տի ընտրութիւններուն եւ ցուցա-
 կը գլխաւորէ Լեւոն Տէր-Պետրոս-
 եանը:

Հայ Ազգային Գոնկրէսի ներ-
 կայացուցիչ Լեւոն Զուրաբեան
 յայտարարեց, որ Լեւոն Տէր-
 Պետրոսեանի թեկնածութեան առա-
 ջադրումը «քաղաքական ուղերձ
 է» ամբողջ հասարակութեան:

«Մենք դիտարկում ենք Երե-
 վանի քաղաքապետի ընտրութիւն-
 ները ոչ միայն որպէս գուտ
 Երեւանի քաղաքապետի ընտրու-
 թիւններ, այլ, հաշուի առնելով
 Երեւանի քաղաքական, տնտեսա-
 կան կշիռը, մենք սա դիտարկում
 ենք որպէս բունապետական համա-
 կարգը փոխելու լրջագոյն հնարա-
 տրութիւն, եթէ ուզուած է՝ անգամ
 որպէս նախագահական ընտրու-
 թիւնների երկրորդ փուլ», - Եր-
 կուշաբթի, Մարտ 16-ին կայացած
 մամուլի ասուլիսի ընթացքին յայ-
 տարարեց Լեւոն Զուրաբեան:

Զուրաբեան
 վստահեցուց, որ
 Լեւոն Տէր-Պետ-
 րոսեան, ընտրու-
 թիւններուն յաղ-
 թելու պարագա-
 յին, պատրաստ է
 աշխատիլ որպէս
 Երեւանի քաղա-
 քապետ՝ «ինչքան
 պէտք է»:

«Տէր-Պետ-
 րոսեանը, ընտր-
 ուելով քաղաքա-
 պետ, կանի այն
 ամէնը, ինչ որ
 պէտք է, որ Հա-
 յաստանում վերա-
 կանգնուի սահմա-
 նադրական կարգը: Այդ նպատակը
 կատարելու համար ինքը կ'աշխա-
 տի նաեւ քաղաքապետ», - ըսաւ
 Զուրաբեանը:

Հարցին, թէ ինչո՞վ պայմա-
 նաւորուած է քաղաքապետի ընտ-
 րութիւններուն առաջադրուելու՝
 Տէր-Պետրոսեանի որոշումը, խօս-
 նակը պատասխանեց. - «Սա մենք
 դիտարկում ենք քաղաքական ընտ-
 րութիւններ, որը շատ կարեւոր
 հանգրուան է երկրում սահմանադ-
 րական կարգը վերականգնելու հա-
 մար: Սա միայն քաղաքապետի
 ընտրութիւններ չեն, սրա կարեւո-
 րութիւնը շատ աւելի մեծ է, եւ
 այդ է պատճառը, որ որոշուեց, որ
 ցուցակը կը գլխաւորի առաջին

Հայաստանի առաջին նախագահ
 Լեւոն Տէր-Պետրոսեան

նախագահը»:
 Քաղաքապետի ընտրութիւն-
 ներուն մասնակցելու մտադրու-
 թիւն յայտնած են նաեւ իշխող
 կուլիցիայի 4 կուսակցութիւննե-
 րը: Հանրապետական եւ «Բարգա-
 վաճ Հայաստան» կուսակցութիւն-
 ները արդէն հրապարակած են իրենց
 ընտրացուցակները գլխաւորող ան-
 ձերու անունները. Հանրապետա-
 կանի կողմէ Երեւանի ներկայիս
 քաղաքապետ Գագիկ Բեգլարեանը
 եւ «Բարգաւաճ Հայաստանի» կող-
 մէ առողջապահութեան նախարար
 Յարութիւն Քուչկեանը:

Հանրապետական կուսակցու-
 թիւնը էջ 4

Ցեղասպանության ՆՈՐ ԲԱՆԱԶԵԻԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԵՑԱԲ ԳՈՆԿՐԵՍԵՆ ՆԵՐՍ

Միացեալ Նահանգներու Ներ-
 կայացուցիչներու Տան անդամներ
 Ատամ Շիֆ (Դեմոկրատ, Քալիֆորնի-
 իա), Ճորն Ռատանովիչ (Հանրապե-
 տական, Քալիֆորնիա) եւ Մարք
 Քրոք (Հանրապետական, Իլինոյս),
 Մարտ 17-ին Գոնկրէսէն ներս ներ-
 կայացուցին Հայկական Ցեղասպա-
 նութեան ճանաչման նոր բանաձեւ,
 որ կը կրէ 252 թիւը:

Բանաձեւը արդէն իսկ կը
 վայելէ լայն գորակցութիւն: Երկու
 կուսակցութիւններուն պատկանող
 77 գոնկրէսականներ ստորագրած
 են բանաձեւին տակ՝ որէս հովանա-
 տրներ:

«Պատմական իրողութիւնը
 յստակ է, փաստացի եւ անվիճելի:
 Մէկ ու կէս միլիոն հայեր դիտում-
 նաւոր կերպով սպանուեցան 20-րդ
 դարու առաջին ցեղասպանութեան
 ընթացքին: Եթէ մենք առաջնոր-
 դող դեր պիտի ունենանք, դադ-
 րեցնելու Տարֆուրի ցեղասպանու-
 թիւնը եւ արգիլելու յետագայ
 ցեղասպանութիւնները, մենք պէտք
 է պատրաստ ըլլանք դատապարտե-

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԲԱԳ ԶԻՒՊԱՏՈՍ ԳՐԻԳՈՐ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆԻ ԱՅՑԸ ՀՆԶԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆ

Հայաստանի աւագ հիւպատոս Գրիգոր Յովհաննիսեան եւ Ս.Գ.Զ.Կ.
 աւտենայետ՝ Տօքթ. Համբիկ Սարաֆեան

Լոս Անճելոսի Հայաստանի նո-
 ղանչանակ գլխաւոր հիւպատոս Տի-
 ար Գրիգոր Յովհաննիսեան, 12
 Մարտ, 2009ի երեկոյեան, այցելու-
 թիւն մը տուաւ Ս.Գ.Զ. Կուսակցու-
 թեան Փաստախնայի Կեդրոնին: Իրեն
 կ'ընկերանար հիւպատոսի տեղա-
 կալ Տիար Մեսրոպ Շապոյեան:
 Յարգարժան հիւրն ու իր

ընկերակիցը դիմաւորուեցան
 Ս.Գ.Զ.Կ. Արեւմտեան Ամերիկայի
 վարիչ Մարմնի ատենապետ՝ ընկ.
 Տօքթ. Համբիկ Սարաֆեանի եւ
 շրջանի պատասխանատու ընկեր-
 ներու կողմէ: Պրն. Գ. Յովհաննիս-
 եան նախ ծանօթացաւ կեդրոնէն

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

«ԲՈՒՈՐՍ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏՆԵՐ ԵՆՔ»

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՂԻՆԱՆ

Ամերիկայի կարեւոր եւ տարածուն պարբերական շաբաթական թերթերէն մէկն է «Newsweek» անունը կրող թերթը: Սոյն թերթի ֆետրուար 16, 2009 համարին մէջ, առաջին էջի վրայ, կար անգլերէն խորագիր մը, բաւականին զգայացուց ամերիկեան ճաշակներուն համար, եւ բաւականին նախատեսական նախագահ Պարաք Օպամայի ստանձնած իշխանութեան հաւանական, գաղափարախօսական ուղղութեան համար:

Նախքան այդ մասին խօսիլը, տանք այդ արտայայտութեան անգլերէն «թեքստը» «we are all socialists now» հետաքրքրական է նաեւ անոր ներքեւը դրուած նախադասութիւնը. «the perils and promise of the new era of Big Government», այսինքն «վտանգներն ու խոստումը նոր մեծ կառավարութեան մը հետ առնչուած նոր շրջանին»: Նոր շրջանը անշուշտ Պարաք Օպամայի սկսած շրջանն է, զոր սոցիալիստական, հայերէնով՝ ընկերվարական պէտք է թարգմանել: Աւելցնենք նաեւ որ ծայրահեղ աջակողմեան թելեվիզիոնի եւ ռատիոյի խօսնակներ, որոնք կը գտնուին «Fox» թելեվիզիոնի եւ այլ աջակողմեան կայաններու, ինչպէս նաեւ «KTLA» եւ ուրիշ կայաններու վրայ հեռակամ ձայնասփռող, Պարաք Օպամայի հասցէին առատօրէն կը շարունակեն «սոցիալիստ», «կոմունիստ» նկարագրութիւնները, երբեմն նոյնիսկ Լենինի նմանցնելով:

Այս բոլորը անշուշտ «անախորժ» նորութիւններ են ամերիկեան «մենդալիթէտ»ի, տրամաբանութեան մէջ, պատճառը անշուշտ ամերիկեան գաղափարատեսական մտածողութեան հիմնական բովանդակութիւնն ու տիրապետող գիծը եղած է, զի՞ զոր կարող ենք նկարագրել իբրեւ «քափիթալիստական-դրամատիրական եւ աջակողմեան»: Ամէն անգամ որ այս երկրէն ներս որեւէ հարցի շուրջ, պետական հսկողութեան եւ յաւելեալ կանոնաւորման, կարգաւորման (regulation) արտայայտութիւն կ'ըլլայ կամ կ'ըլլար մօտիկ անցեալին, այս նոյն աջակողմեան շրջանակները անմիջապէս բողոք կը բարձրացնէին ըսելով որ «ազգայնացման» վտանգ մըն է որ կը յայտնուի: Իբրեւ բժիշկ եւ համալսարանի դասախօս, ամէն անգամ որ կարծիք կը յայտնուէր, իմ կողմէ Ամերիկայի առողջապահական դրութեան նկատմամբ, որը

յատկանշուած է դժուար հասկնալի, ծախսալից, եւ նոյնիսկ անբաւարար յատկանիշերով, ուրեմն երբ խօսք կ'ըլլար առկայ դրութիւնը փոխարինելու «ազգայնական» դրութեամբ մը - «National Health Service», արդէն իսկ ձայներ կը լսուէին «ընկերվարական-սոցիալիստական բժշկական դրութեան» մը որդեգրումին մասին, որը անշուշտ անընդունելի կը թուէր: Ինչ որ անշուշտ յատուկ է էր միայն առողջապահական դրութեան, այլ կը վերաբերէր կրթութեան, տնտեսական մեծ հաստատութեանց եւ այլն: Ամերիկացիք, մանաւանդ այն դասակարգը, որ շատ հանգիստ կը զգար ինքզինք երկրէն ներս գոյութիւն ունեցող տնտեսական դրութեամբ, զոր «քափիթալիստական» նկարագրեցինք, անմիջապէս կը դրսեւորէին իրենց հակառակութիւնը եւ Ուոլ Սթրիթէն մինչեւ յետին դրամատուները, անցնելով առողջապահական, կրթական եւ այլ համայնական հաստատութիւնները, կ'ուզէին պահել իրեն «հաճելի» սիստեմէն ներս, յստակ գիտակցելով որ այդ սիստեմի օգտագործողները իրենք էին, եւ այդ սիստեմէն ներս է որ իրենց հարստութիւնները կարողացած էին դիզել...

Իրենց, այս «քափիթալիստներու» շար բախտէն, դրութիւնը որ փոքր սոցիալականներով, հեշտօրէն լուծելի կը մնար, 2004 թուականէն ասդին, ճարձատու մի եւ ձախողութեան նշաններ ցոյց տուաւ, յանգելու համար 2008 թուականի կէսերէն ասդին, տնտեսական ահաւոր տագնապի մը, որ հիմնովին ցնցեց ցարդ հաստատուած դրութիւնը, անոր արմատներուն դպչելով, եւ զայն ճարձատու մի ենթարկելով:

Ինչու տապալեցաւ քափիթալիստական դրութիւնը:

Բաւականին բարդ հարցում մըն է այս, որուն բոլոր տուեալները տակաւին չեն յստակացած: Խօսք եղաւ դասակարգային հարցի մասին, անոնց որ Ամերիկայի ժողովուրդին 8-10 տոկոսը կը հաշուէ, եւ ոչ միայն անհատ մտածողներու, այլ երկրի քաղաքական կեանքի հիմնական բաղկացուցիչներէն մէկը, այսինքն հանրապետական կուսակցութիւնը, որուն մտածողութեան կեդրոնական գիծը կը հանդիսանայ ակնարկուած դրամատիրական դրութիւնը, տնտեսական գետնի վրայ, իսկ ընդհանրապէս քաղաքական գետնի վրայ, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու ունեցած ուժն

ու հեղինակութիւնը, շրջանային եւ միջազգային մարզերէն ներս, յատկապէս Խորհրդային Միութեան տապալումէն ետք: Ուրեմն թէ ներքին եւ թէ արտաքին մարզերէն ներս, Ամերիկայի հետեւած քաղաքականութիւնը, յատկապէս հանրապետականներու իշխանութեան ներքեւ, Պուշ-Չէյնի գոյգի նախագահութեան օրով, այս մեծ հանրապետութիւնը հասաւ ներկայի անփափաքելի եւ տխուր կացութեան: Հաւանաբար անխուսափելի կը թուէր Ուսամա Պըն Լատընի Ալ Քայիտայի կազմակերպութեան ստեղծումը եւ անոր կատարած ահաբեկչական ահաւոր գործողութիւնը Նիւ Եորքի երկնաքեր շէքներուն վրայ, ուր կը գտնուէին ամերիկեան տնտեսական հաստատութիւնները: Պըն Լատընի ծրագիրը լաւ ծրագրուած եւ լաւ գործադրուած ծրագիր մըն էր, որոշապէս ուղղուած Ամերիկայի քաղաքական եւ տնտեսական դրութեանց: Պէտք է ընդունիլ որ Պըն Լատըն մասամբ մը յաջողեցաւ իր ծրագիրներուն մէջ, եթէ նկատի առնենք որ 21րդ դարու առաջին 10-ամեակը 2001-էն սկսեալ, հանդիսացաւ Արեւելք-Արեւմուտք բաժանումի մը նախանշանը, եւ անոր ընկերացող հակա-տերորիստական պատերազմը, Իրաքի եւ Աֆղանիստանի զինեալ պատերազմները, եւ Ամերիկայի տնտեսութեան քայքայումը ներքին եւ արտաքին պատճառներով:

Այս բոլորին շարքին ամենեւին կարելի չէ անտեսել մարդկային բնութեան վերագրելի յոռի երեւոյթները, որոնց գլխաւորը կրնայ հանդիսանալ ընչաքաղցութիւնը, անձնասիրութիւնը եւ օրինաւոր կամ ապօրէն կերպով հարստութիւններ դիզելու տենչը: Այլապէս կարելի չէ նկարագրել ինչ որ տեղի ունեցաւ եւ տակաւին կը շարունակէ տեղի ունենալ: Տիրահաշակ տնային «mortgage»ներու սնանկացումէն (foreclosure) մինչեւ Ուոլ Սթրիթի պատասխանատուներու անպատասխանատու գործառնութիւնները, «Fanny May»ի եւ «Freddie Mac»ի գայթակղութիւնները, մեծ պանքաներու պաշտօնատարներու ընչաքաղցութիւնը, բազմամիլիոնաւոր «bonus» յատկացումները, որոնք զարմանալիօրէն, տակաւին կը շարունակուին, ահաւաստիկ մէկ մասնակի պատկերը այս երկրի քափիթալիստական դրութեան ընդհանուր գործունէութեան, որ ընդհանուր կերպով հիմնուած էր ազատ շուկայի, (free market), անհատական նախաձեռնութեան, (entrepreneurial initia-

tive), ինչպէս նաեւ կառավարական հսկողութեան բացակայութեան, յանգելու համար այսօրուայ տխուր վիճակին:

Ինչ որ զարմանալի է, եւ ընդվզեցուցիչ, այս նոյն շրջանակները որոնք ստեղծեցին եւ առիթ տուին այսօրուայ ողբալի կացութեան, փոխանակ ընդունելու որ իրենք են պատասխանատուները, յատկապէս Պուշի իշխանութիւնը որուն օրով ծնունդ առին վերոյիշեալ դժուարութիւնները, նորընտիր նախագահ, Պարաք Օպամայի վրայ կը նետեն պատասխանատուութիւնը, եւ ճարպիկութիւնը ստեղծուած կացութեան լուծումներ գտնելու եւ բարեփոխութիւններ բերելու: Երբ Օպամա կը փորձէ նոր դարման առաջարկելու նեխած կացութեան բարելաւման համար, որ առաջին առիթով կը նշանակէ կառավարութեան դերին լուրջ յաւելումն ու կարեւորութիւնը, Օպամա կը դառնայ «սոցիալիստ», «կոմունիստ», կամ պզտիկ Լենին: Ծայրահեղ աջակողմեան խօսնակ Ռըշ Լիմպօ նոյնիսկ հրապարակաւ կը մարտնչէր որ «Նախագահ Օպամա կը ձախողի իր իշխանութեան մէջ» առանց անդրադառնալու որ Օպամայի ձախողութիւնը, իր ժառանգած դժուարին եւ պատմական ծանր բեռին տակ, չի նշանակեր «Օպամայի ձախողութիւնը», այլ կը նշանակէ Ամերիկայի ձախողութիւնը: Հանրապետականներու եւ աջակողմեան մտածողներու կողմէր հանդիսացող նախագահ Ռոնըյտ Ռէյլըն առիթով մը յայտարարած է «այս պայմաններու տակ կառավարութիւնը լուծում չէր բերեր այլ ինքը՝ կառավարութիւնը պատճառն էր դժուարութեանց»: Եթէ միակ լաստը այս դժուարութիւններէն դուրս ելլելու, փաստօրէն կառավարութիւնը կը հանդիսանայ եւ նախագահ Օպամա կը գործածէ հարցերուն լուծում բերելու, կառավարութեան եւ անոր կողքին Գոնկրէսին միջոցաւ, «սոցիալիստ» կը դառնայ: Հապա ինչ հրաշք պիտի օգտագործէր Օպամա, երկիրը իր դժուարութենէն դուրս հանելու, եթէ պահ մը ընդունինք որ ինք պիտի յաջողի: Գոնէ Օպամա ինքնավստահ կերպով եւ լաստեսութեամբ կը փորձէ լուծումներ առաջարկել: Փոխանակ զինք ընկերվարութեամբ ամբաստանելու, աւելի լաւ չէ՞ր ըլլար իր կողքին կանգնելու եւ փոխանակ իր չանցանքները խոշորացոյցի տակ առնելու, օգնել իրեն եւ դիւրացնել իր գործը, սպասելով աւելի լաւ օրերու...

Blue Cross of California Authorized Agent
Blue Shield of California Authorized Agent
A.B.A. INSURANCE SERVICES

SERVING SINCE 1975
BEDROS S. MARONIAN
(818) 500-9585
BMaronian@AOL.com
FAX 500-9308 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway . Glendale, CA 91205
ԵՐԲԵՔ ՈՒՅ ԶԷ ՎԵՐԱՔՆՆԵԼՈՒ ՁԵՐ ԱՊԱԹՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՄ ՎԻԿՏՈՐ ՇԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆԻ ԱՍՏՂԱԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՇԱՅԱՅՔՆԵՐԸ ՁԵԿՈՒՅՈՂ՝ ՍԱՇԱԿ ԹՈՒԹՃԵԱՆ

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան կազմակերպութեամբ, մեծահամ-
ճար աստղաբնագետի ծննդեան հարիւրամեակին նուիրուած ձեռնարկը _ թե-
կուզ որոշ յայտարարումով մը _ տեղի ունեցաւ 13 Փետրուար 2009, գիշերը ժամը 8-
ին, Կլէմտէյլի Դանրային Կեդրոնական Գրադարանի համդիսասարահը:

Մասին շաբաթաթերթի նախորդ համարի թղթակցութեամբ արդէն տուած
էինք աշխարհահռչակ հայ մեծ աստղաբնագետի կեանքը՝ հոգեբան-խորհրդա-
տու Սեդա Դայիկի կողմէ, եւ աւանդը՝ Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան
ատենապետ, երեկոյի հանդիսավար, մտաւորական Յարութ Տէր Դաւիթեանի
եզրափակիչ ելոյթով:

Ստորեւ կու տանք օրուայ գլխաւոր բանախօս Սահակ Թութեանի գեկու-
ցումը Դամբարձումեանի գործին վերաբերելով՝ նոյնիմքն գեկուցաբերին կողմէ
կատարուած սեղմ ամփոփումով: Աւելցնենք թէ Գիւլի Գերկայացումը առաւել եւս
տպաւորիչ էր՝ Յարութ Տէր Դաւիթեանի կողմէ լայն պաստառի վրայ լու-
սարձակուած տիեզերական մարմիններու Power Point գունաւոր հրաշալի
նկարներու շնորհիւ:

Վիկտոր Համբարձումեանի աստղաբնագիտական հայեացքներու եւ յայտնագործութիւններու հանրամատչելի առաւելագոյն պարզաբանումի առաջադրանքով հանդէս եկաւ ճարտարագէտ, գրող եւ Մասին շաբաթաթերթի խմբագրական կազմի անդամ Սահակ Թութեան: Ան թուեց Համբարձումեանի հեղինակած ու գարգացուցած գլխաւոր թէզերը, վարկածներն ու տեսութիւնները՝ վերառնելով անոնցմէ հետեւեալ կարեւորագոյնները: -

1. Աստղասփիւռներ (Stellar associations) -

Համբարձումեան 1940-ական թուականներուն հրապարակեց այն վարկածը թէ մեր Կաթնածիրի կամ Միրկաթինի, այսինքն Յարդգողի ճանապարհի առնուազն 200 միլիառ աստղեր համախմբած «տիեզերակղզիի» մաս կազմող կարգ մը խմբաւորումներ նորածին աստղերու սկզբնական կազմաւորումի վիճակի օրրաններ են: Նորածիններու ծնողները կը թուին ըլլալ տկար լուսատուութեամբ եւ արտակարգ խտութեամբ այսպէս կոչուած գերխիտ աստղերը: Յարաբերաբար արագ իրենց շարժման կեդրոնախոյս ուժին հետեւանքով, քանի մը տասնեակ միլիոն տարիէն _ աստղագիտականօրէն «շուտով» _ կ'ընդարձակուի ու կը քայքայուի աստղասփիւռը, եւ պարունակուած անհամար նոր աստղերը կը խառնուին շրջապատի ընդհանուր աստղաբնակչութեան: Դեռ չէ բացայայտուած թէ ի՞նչ են աստղասփիւռներուն ծնունդ տուող նախաստղերը _ մութ միգամածութիւններ, արտակարգ մեծութեամբ ու խտութեամբ աստղային գնդակերպ ենթահամակարգեր, թէ՞ երկնային մարմիններ գորս կարելի չէ եղած մինչեւ հիմա երեւան հանել՝ ներկայիս տրամադրելի աստղագիտական միջոցներով: Ի վերջոյ, չմոռնանք թէ, ըստ ներկայիս ընդունուած նորագոյն հաշուարկներու, Տիեզերքը կազմող նախանիւթի միայն 4%-ը մեզի ծանօթ սովորական նիւթն է, մինչ 22%-ը նախաստղային «մութ» նիւթը կը նկատուի եւ 74%-ը՝ «մութ» ներուժը: Բացայայտ է, սակայն, թէ աստղասփիւռներու յայտնագործումը լուրջ հարցականի տակ առաւ նախապէս կրաւորականօրէն ընդունուած «Մեծ պայթումի» (Big Bang) եւ «Ընդարձակուող Տիեզերքի» (Expanding Universe), ինչպէս նաեւ կազի եւ փոշիի կուտակումներէն աստղերու եւ կաթնածիրերու յառաջացման միայն ձեւականօրէն գիտական, առաւելաբար ենթադրական ու կէս մը վարդապետական վարկածները:

2. Կաթնածիրի Կորիզը (Galaxy's Nucleus) -

Բիւրականի մեծատաղանդ հայ աստղագէտներու հետ համագործակցաբար, Համբարձումեան 1950-ականներուն սկսաւ հետազօտել կաթնածիրերու կորիզներուն մէջ յայտնագործուող արտակարգ ուժգնութեամբ վիճակի պայթիւններն ու ժայթքումները, որոնց հետեւանքով նշմարած էին անջրպետային տարողութեամբ ու մեծ քանակութեամբ նիւթի հսկայա-

կան գանգուածներով արտանետումներ՝ նիւթի յարաբերաբար աւելի հանդարտ արտահոսքերով ընդմիջուած: Գերհսկայան բռնկումներով, կաթնածիրի կեդրոնէն կ'արտանետուին՝ յարաբերականութեան ոլորտի արագութիւններու օրէնքներուն հպատակող ելեկտրոններու վիճակի ամպեր որոնք պոկուած են հոն տեղադրուած գերխիտ աստղի (blackhole) կամ աստղախումբի ձգողական գերզօր դաշտէն: Կաթնածիրերու քանի մը տոկոսի պարագային, անոնց ամբողջականութեան պահպանումն իսկ երբեմն կը խախտուի նման բռնկումներէ ետք: Կաթնածիրի կորիզին ներսը կը գոյանան եւ լոյս աշխարհ կ'արտանետուին՝ տիեզերական չափերով նոր թանձրութիւններ ու «շիճեր»: Յառաջ կու գայ աներեւակայելի հզօրութեամբ ռատիօճառագայթում: Սովորական կաթնածիրը կը փոխակերպուի ռատիօկաթնածիրի, այսինքն գոր-

«Յորձապտոյտ» (Whirlpool) պարուրակերպ կաթնածիրը որ քաղմապիսի նմանութիւններ ունի մեր սեփական Կաթնածիրի՝ Յարդգողի ճանապարհի հետ: Կեդրոնական կորիզը՝ գերխիտ աստղերու (blackholes) շրջանն է: Փայլուն «Տ» ձեւի պարուրաթելերու վրայուսակէտերը՝ հսկայական աստղա-սփիւռներ են ուր կը գոյանան նորածին աստղերը: Իսկ մութ անցքերը՝ կազի եւ փոշիի միգամածութիւններու անհամար գոյացումներ են:

ծօն կոչուած կաթնածիրի որ իր կեդրոնէն կ'արտադրէ շատ աւելի մեծ քանակութեամբ ներուժ (energy)՝ քան ցոյց կու տան բազմաթիւ աստղերու, կազի եւ փոշիի

Մար.ք էջ 17

**Կազմակերպութեամբ
Ս.Դ.Գ.Կ. ԿԼԵՆՏԵՅԼԻ «ԱՐՄԵՆ ԿԻՏՈՒՐ» ՄԱՍՆԱԾԻՒՂԻ**

**ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ
ՀԱՅ-ԹՈՒՐԲ
ՓՈՒՆ-ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ**

Քննարկման Մասնակիցներ

ՅԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆ
Խմբագիր եւ Քաղաքական Տեսաբան

ԶԱԻՆ ԽԱՆԾԵԱՆ
Մտաւորական, գրքի Դեղինակ

ՏՕՔԹ. ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՐԱՖԵԱՆ
Հասարակական Գործիչ

Համադրող

ՏՕՔԹ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՂՈՐԵԱՆ

Ուրբաթ 3 Ապրիլ, 2009
Երեկոյան ժամը 8:00-ին

Կլէմտէյլի Կեդրոնական Գրադարանին մէջ
222 E. Harvard Street, Glendale

Մուտքը Ազատ

Massis Weekly

Volume 29, No. 09

Saturday, MARCH 21, 2009

"Yerevan Mayor Election is the Second Round of Presidential Elections" Ter-Petrosian To Run For Yerevan Mayor

YEREVAN -- Armenia's main opposition alliance has decided to contest the forthcoming municipal elections in Yerevan and nominate its top leader, former President Levon Ter-Petrosian, as its candidate for the post of city mayor.

The decision, which should shape political developments in the country in the coming months, was announced on Sunday after Ter-Petrosian's meeting with leaders of 18 opposition groups aligned in his Armenian National Congress (HAK).

In a written statement, the HAK's Central Office said they agreed that the May 31 elections of the first municipal council in 15 years will mark a "pivotal phase" in the opposition campaign for leadership change in Armenia. The statement pointed to Yerevan's "substantial weight in the country's political and economic life."

"With this move, we are sending a very clear political message to the entire society: we regard the elections of Yerevan mayor ... as a very serious opportunity to change the existing dictatorial system and, if you like, as a second round of the [2008] presidential elections," the HAK office coordinator, Levon Zurabian, told RFE/RL.

Yerevan mayors have until now

been appointed by the president of the republic. One of the amendments to the Armenian constitution enacted in late 2005 transfers that prerogative to the municipal council to be elected on May 31. Under a recently adopted law, the party or alliance winning more than 40 percent of the vote in the elections would gain the majority of the 65 council seats and be able to single-handedly name the Armenian capital's next mayor.

The ruling Republican Party of Armenia (HHK) has already announced its intention to win the upcoming polls

Continued on page 4

U.S. Hold On Armenia Road Funding Extended

WASHINGTON, DC -- The United States has again extended the suspension of some of its additional economic assistance to Armenia, saying that the authorities in Yerevan have still not addressed U.S. concerns about the "status of democratic governance" in the country.

Armenia was due to receive \$236.5 million under the U.S. government's Millennium Challenge Account (MCA) program designed to promote political and economic reforms around the world. Most of the sum was earmarked in 2006 for the rehabilitation and expansion of the country's battered irrigation networks.

Another \$67 million was set aside for the reconstruction of about 1,000 kilometers of rural roads. The Millennium Challenge Corporation (MCC), a U.S. government agency managing the scheme, blocked the launch of this project last year, expressing serious concern about the Armenian government's post-election crackdown on the opposition and its broader human rights record.

MCC's governing board reiterated those concerns late Wednesday at a quarterly meeting in Washington that was chaired by Secretary of State Hillary Clinton and attended by Secretary of the Treasury Timothy Geithner. It decided not lift the hold on road

construction funding.

"The Board's decision today signals to the government that it has failed over several years to address concerns raised not only by MCC and other U.S. Government agencies, but the international community as well," Rodney Bent, the acting head of the corporation, said in a statement.

"It's now incumbent upon the government of Armenia to restore the Board's confidence to its commitment to democracy and good governance. MCC has given the government of Armenia every opportunity to make meaningful reforms and will continue its direct communication about its expectations moving forward," added Bent.

Continued on page 4

Armenian Genocide Resolution Introduced in US Congress Congressmen Send President Obama Letter

WASHINGTON, DC -- The Armenian Council of America welcomes the introduction today of the Armenian Genocide Resolution in the U.S. House of Representatives. Representative Adam Schiff (D-CA) authored the resolution with Representatives George Radanovich (R-CA), Frank Pallone (D-NJ), and Mark Kirk (R-IL). The resolution has the bipartisan support of 77 original co-sponsors in the House of Representatives

The legislation (H.R. 252) calls upon the President and the U.S. Government to properly recognize the atrocities that occurred in the Ottoman Empire that resulted in the deaths of its Armenian population as genocide. This resolution is identical to the one introduced in the 110th Congress in both the House and Senate which passed the House Foreign Affairs Committee. It states for the President to "ensure that the foreign policy of the United States reflects appropriate understanding of the Armenian Genocide" and to accurately characterize the systematic and deliberate annihilation of 1,500,000 Armenians as genocide".

"The facts of history are clear, well documented, and non-negotiable. One and half million Armenians were deliberately murdered in the first genocide of the 20th century. If we are to lead in the effort to stop the genocide in Darfur and prevent future atrocities, we must be willing to condemn genocide whenever and wherever it occurs," said

resolution author Schiff.

"The Armenian Council of America and the Armenian-American community applaud Congressmen Schiff, Radanovich, Pallone and Kirk for their leadership and steadfastness in seeking the successful passage of the Armenian Genocide Resolution", said Chairman Vasken Khodanian of the Armenian Council of America. "We encourage Armenian-Americans in a united effort to continue contacting those representatives who have yet to join with their colleagues."

Last week, Representatives Schiff, Radanovich, Pallone, and Kirk wrote to President Obama lauding him for his principled record of recognizing the Armenian Genocide. The letter asked the President to make a strong statement of recognition in reaffirming the American record on the Armenian Genocide on April 24th.

"Throughout his career, President Obama has always demonstrated a profound understanding of history and the moral courage to speak plainly about the horror of genocide," said Schiff. "We applaud his strong recognition of the Armenian Genocide as a Senator, and look to him for continued strong leadership on this issue as President."

"Over the years, the President of the United States, regardless of political party, has done a great disservice by refusing to properly recognize the Ar-

Continued on page 4

International Association of Genocide Scholars Issues Open Letter to President Obama Urging Him to Recognize the Armenian Genocide

WASHINGTON, DC -- Last week, in an open letter to President Barack Obama, the International Association of Genocide Scholars, the leading organization of scholars who study genocide, urged Obama to "refer to the mass slaughter of Armenians as genocide in your commemorative statement," adding that it was what "you urged President George W. Bush to do in a letter dated March 18, 2005,"

The letter, signed by IAGS president Gregory Stanton, read: "By acknowledging the Armenian Genocide, you would demonstrate that you are that 'leader' you referred to on January 19, 2008, who 'speaks truthfully about the Armenian Genocide and responds forcefully to all genocides'." Moreover, "you would signal a new chapter in U.S. diplomacy. You would also honor the truth of our own valiant history, which saw brave and selfless Foreign Service Officers risk their lives rescuing Armenians during the Genocide and compiling the more than 40,000 pages of documentation now

housed in the National Archives."

In regard to Turkey's refusal to acknowledge its history, the letter reads, "We also believe that it is in the interest of the Turkish people and their future as participants in international, democratic discourse to acknowledge the responsibility of a previous government for the genocide of the Armenian people, just as the German government and people have done in the case of the Holocaust. Over the past decade a growing number of Turkish scholars, writers, intellectuals, and publishers have been risking imprisonment and assassination to tell the truth about the Armenian Genocide. They understood that facing and accepting the history of one's country, however dark, is an essential part of growing a healthy democracy.

"We believe that security and historical truth are not in conflict, and it is in the interest of the United States to support the principles of human rights that are at the core of American democracy."

ACA-PAC Announces Endorsements For Glendale School Board and College Board Elections

GLENDALE -- For the upcoming Glendale City Municipal elections on April 7, the Armenian Council of America-PAC has announced its endorsement of current Glendale Unified School Board members Greg Krikorian and Chuck Sambar for two of the three seats in the Glendale Unified School District Governing Board.

As for the Glendale Community College Board of Trustees elections, the ACA is endorsing community activist and TV host Vrej Aghajanian.

Earlier this month ACA-PAC announced its endorsement of Chahe Keuroghlian, Frank Quintero and Vartan Gharapetian for the three city council seats.

"After carefully reviewing the backgrounds of these candidates and analyzing their views on certain issues relevant to the Armenian-American community, we can wholeheartedly say that they are the most qualified candidates," stated ACA-PAC Executive Director Peter Darakjian. "We encourage everyone in the community to vote for our endorsed candidates because we believe they will best represent our interests as a whole."

Additionally, Darakjian stated, "Having worked with these candidates at different capacities in the past and knowing them on a personal level gives us the confidence we need to make a sound judgement on their performance in the future."

Besides endorsing the above officials, ACA-PAC is also actively engaged in educating the Armenian-American community about the importance of voting including conducting voter registration and urging every citizen to fulfill their civic duty.

The Armenian Council of America-PAC is a non-partisan federally registered political action committee dedicated to educating the Armenian-American community in local political affairs, as well as actively pursuing Armenian-American participation in their respective local governments, to

support political candidates who share the values of the Armenian American community.

Armenian, Turkish Civic Groups Hold Conference

YEREVAN -- Representatives of more than 30 Armenian and Turkish non-governmental organizations met for a first-ever joint conference in Yerevan at the weekend to discuss ways of assisting in the ongoing dialogue between their estranged nations.

The event highlighted a dramatic thaw in relations between Armenia and Turkey. After months of intensive diplomatic contacts the governments of the two neighboring states appear close to establishing diplomatic relations and opening the Turkish-Armenian border.

According to Artak Kirakosian of the Yerevan-based Civil Society Institute, one of the Armenian organizers of the conference, it was initiated by Turkish civil society activists with the financial assistance of the British embassy in Turkey. He said they were emboldened and inspired by Turkish President Abdullah Gul's historic September 2008 visit to Yerevan.

Participants of the two-day conference broadly agreed on the need for an unconditional normalization of bilat-

eral ties. Some of them were optimistic about chances of that happening in the nearest future. "I am very hopeful and positive," said Hakan Ataman of the Ankara-based Civil Society Development Center (CSDC).

The conference skirted sensitive problems hampering the border opening, focusing instead on the situation with democracy and human rights, environmental problems as well as youth and women's issues in the two countries. Kirakosian told RFE/RL that the participants, among them the daughter of the slain Turkish-Armenian journalist Hrant Dink, Delal, agreed to meet on a regular basis and take joint actions in each of these areas.

"We live in the same region and naturally have the same problems," said Lilit Asatrian, chairwoman of the Armenian Association of Young Women. "I believe that young people can make a very big contribution to settling historical problems that we have with our neighbor."

The most sensitive and significant

Lawyers Walk Out Of Armenian Opposition Trial

YEREVAN -- The defense lawyers in the ongoing trial of seven opposition figures accused of organizing last year's post-election violence in Yerevan walked out of the courtroom on Monday in protest against a highly controversial decision of the presiding judge.

The judge, Mnatsakan Martirosian, decided to hold a planned hearing despite the absence of all seven defendants and one of their lawyers. The move clearly violated Armenia's judicial legislation which stipulates that a court session can not go ahead if both a defendant and their lawyer are not in the courtroom.

Martirosian last week suspended judicial proceedings against one of the jailed oppositionists, who is due to undergo a psychiatric examination, and banned the six others from attending the trial for ten days for what he construed as a contempt of the court. He chose not to cancel Monday's hearing despite the absence of Hovik Arsenian, the lawyer for defendant Sasun Mikaelian.

Arsenian informed the judge in a letter that he can not attend the trial anymore because his client renounced his services on Friday and wants to hire a new attorney. However, Martirosian rejected this explanation, deeming his absence "unjustified" and demanding that Armenia's Chamber of Advocates take disciplinary action against the lawyer.

The other defense lawyers responded by staging a walkout. In an ensuing joint statement, they condemned the judge's decision as "illegal" and "groundless." "In these conditions our participation in the trial is becoming impossible," they said. "We no longer have anything to do in this courtroom because with our presence we harm our clients."

The judge's actions were also condemned by Ruben Sahakian, chairman of the Chamber of Advocates. "The judge must abandon the case because he is unaware of the norms of criminal trial and, in my view, executes prosecutors' orders, making mistake after mistake in the process," Sahakian told RFE/RL.

"A judge breaking the law has no right to administer justice," he said.

The seven oppositionists stand accused under articles of Armenia's Criminal Code that deal with provocation of "mass disorders" and "usurpation of state power."

Another Armenian Journalist Beaten Up

YEREVAN -- Gagik Shamshian, a well-known Armenian photojournalist, was beaten up and hospitalized last Friday in an attack strongly condemned by the country's human rights ombudsman and leading media watchdogs.

Shamshian suffered severe injuries to his genitals in an angry dispute with security guards at Yerevan's Bryusov State Linguistic University who refused to let him and several other journalists enter the building. The journalists wanted to interview its rector, Suren Zolian, on corruption allegations against professors of state-run universities.

Shamshian was toppled and kicked in the abdomen and crotch by two guards after defying their orders to leave the building. "I don't deny swearing at them and kicking them in self-defense," he said afterwards.

The photographer complained of severe pain in the lower abdomen area and bled heavily after taking refuge in the nearby office of RFE/RL's Yerevan bu-

reau. An ambulance arrived to take to him to the Nairi Medical Center 40 minutes after being called by bureau personnel.

Shamshian, who mainly works for two pro-opposition newspapers and has repeatedly been manhandled by the police in the past, was visited in the hospital by Ombudsman Armen Harutiunian. "He was lucky not to have suffered more serious injuries because the beating was really brutal," Harutiunian told RFE/RL. He condemned the beating as a further manifestation of "intolerance and an atmosphere of fear" reigning in Armenia.

"The Armenian genocide is not only an Armenian question. It's also a Turkish question."

Gokhan Kilinc, another Turkish participant, said Turkish-Armenian civil society contacts should concentrate on the future. "We should discuss not the past but what we can do for the future," he said.

of those problems is differing interpretations of the World War One-era mass killings and deportations of Armenians in the Ottoman Empire seen by many historians as the first genocide of the 20th century. "I think that the Armenian genocide is the most important problem of the Turkish people," Ataman told RFE/RL.

Interview

Dr. Dennis R. Papazian Speaks Out on Armenian Genocide Recognition

L.G. President Obama when he was a candidate promised when president to reaffirm American acknowledgment of the Armenian Genocide. Do you think he will do so now that he is President?

Dr. Papazian: In matter of fact, I think he will. We probably will know for certain by April 24, Armenian Martyr's Day, if not before. President Obama is scheduled to arrive in Turkey around April 6. He is well aware that both Armenian and Turks are waiting to see what he will do and say.

I think Pres. Obama is a moral man. Many of his top advisers are well aware that the Ottoman Turkish government carried out a genocide against the Armenians residing in their native homeland. Pres. Obama wants to push the reset button on America's foreign policy and start reestablish a moral basis to America's foreign policy in order to inspire and lead the world.

I think he will explain this to Turkish Prime Minister Erdogan and president Gull. He will effectively say, you had nothing personal to do with the Armenian genocide, so why do you deny it, why do you defend it, why do you continue to involve yourselves, your allies, and the United States in a transparent scam? He will say, make friends with the Armenians, secure a lasting peace in the Caucasus, open doors for trade, for the shipment of oil, forget old quarrels, move into the 21st Century, and don't maintain obsolete positions which have no basis in fact. I sincerely believe this.

In reality, I think both Prime Minister Erdogan and president Gul are also moral men who will rise to the occasion in stages as circumstances allow. Conservatives in Turkey are very powerful. I think they will make a verbal promise to Pres. Obama that they themselves will recognize the Armenian genocide before the 100th anniversary in 2015.

L.G. Do you think that the U.S. House Resolution will pass an Armenian Genocide resolution this administration and why?

Dr. Papazian: I really don't know. Congress would prefer that the President take the lead in recognition. If he doesn't, Congress will. The Turkish government made a big fuss about the resolution last year, and the Bush administration caved in. The spin doctors tried to make the resolution seem anti-patriotic, and succeeded to some extent. No one, however, denied the Armenian Genocide, they just said it was not the right time to pass a resolution.

In any case, it makes little difference. The resolution to pass through Congress in 1975, when I headed the Armenian Assembly of America, and in 1984. President Ronald Reagan used the term in 1982 in his annual message commemorating the Armenian genocide. The US is effectively on record, if not totally officially.

L.G. Why do the Armenians and supporters commemorate the Armenian Genocide?

Dr. Papazian: The last stage of genocide is denial, and as long as the present-day Turkish government denies the culpability of its predecessor gov-

Below is an interview of Linda L. Guller of Dr. Dennis R. Papazian on the Armenian Genocide.

Dr. Papazian is Professor Emeritus of History. Founding Director, Armenian Research Center, University of Michigan-Dearborn

He has been interviewed regularly on international affairs in newspapers, TV, and radio

ernment, the Ottoman Empire, and refuses to make compensation to the heirs of the victims, the Armenians and their friends will continue their commemorations and seek to garner public support for justice.

One must not forget the past, to forget the past is to invite repetition of past wrongs.

It is the duty of the progeny of the victims to commemorate the pain suffered by their ancestors.

Once the victims are forgotten, the genocide will have succeeded.

L.G. What is the historical evidence to support the Armenian Genocide?

Dr. Papazian: The evidence to support the Armenian genocide is too extensive to compress in a short statement. It is overwhelming. Needless to say, we have the testimony of the survivors, the evidence provided by foreign missionaries in historic Armenia at the time who were eyewitnesses, American consular officials who were scattered throughout the area where the genocide was committed, German consular officials and military attaches were advisers to the Turkish army and navy and who frequently witnessed the genocide, the documentary evidence and the Austrian archives and the German archives, then allies of the Ottoman Empire, documents in the Russian archives, and documents in the US State Department archives, as well as the archives of Great Britain and France.

Finally, we have the records of the Turkish war crime trials, which have just been published for the first time, courts-martial of the leading perpetrators, the evidence and the verdicts, as well as a plethora of documentary proof from the Turkish archives and the memoirs of leading executors of the Armenian genocide.

To cap it all, the "Black Book" of Talaat Pasha, the chief instigator and sponsor of the Armenian Genocide has just been published in Turkey. In it he keeps a minute record of the progress of the genocidal expulsions. What more evidence could you possibly ask for?

All real scholars, accordingly, recognize the Armenian Genocide. The International Association of Genocide Scholars passed a resolution a few years ago reaffirming it and called on governments throughout the world to acknowledge it.

L.G. Why is the Turkish government denying the Armenian Genocide and what would be the outcomes if the Turkish government acknowledged the Genocide?

Dr. Papazian: This is a complex question. Many people believe it is chiefly a question of Turkish pride. The Turks have made progress in the last century and most do not want to admit, even to themselves, that their ancestors committed such a crime. Some Turks consider themselves a

conquering people. To admit to genocide, is to admit that their ancestors did a wicked thing, that the state and the people have profited from the vast wealth taken from the Armenian victims, and that the whole state mythology maintained by the Turkish government since 1923 will be shown to be false.

There is also the idea, in the minds of many Turkish chauvinists, that "We killed them, we took their property, we drove them out, and the spoils belong to us. Why should we confess to anything? The victors write history."

Some others say that the Turkish government is fearful of financial and other liabilities which would come from an acknowledgment of the Armenian genocide, since present-day Turkey is the successor government to the Ottoman state and accordingly bares its responsibilities.

It is hard to say what would come from official Turkish recognition. It could be as little as a public apology, or as much as an attempt to make restitution. What all Armenians in the world want is recognition of the tragedy, the preservation of Armenian cultural monuments, to relieve Armenians living in Turkey of onerous legal disabilities, the freedom to run Armenian schools, to manage Armenian churches, to be allowed to build and maintain cultural centers, to be allowed to reopen their seminaries and monasteries, and the like.

The maximum demand is for some kind of border adjustment which might place Mt. Ararat and the historic border city of Ani within the Armenian Republic according to earlier treaties signed with Turkey. Finally, the super nationalist want Western Armenia.

L.G. How do you counter any opponents who deny the Armenian Genocide?

Dr. Papazian: You counter opponents of Armenian genocide recognition by presenting the truth, evidence, reason, and perseverance. It is a fight of memory against forgetting. You try to avoid debate with the deniers, since they will stoop to any specious argument and readily tell lies. They depend on the ignorance of most people in the world who have no idea what really happened in order to deceive them. Tell a big enough lie and some people will believe anything.

L.G. What are the consequences of countries recognizing the Armenian Genocide?

Dr. Papazian: The consequence of countries recognizing, or reaffirming the truth of the Armenian genocide, is to place more pressure on Turkey to come to terms with its past.

It also wakes up world public opinion which is also interested in justice for the victims of injustice and their progeny.

L.G. What major world historical events have taken place in the 20th and 21st centuries because of the denial of the Armenian Genocide by the Turkish Ottoman Empire and other nations?

Dr. Papazian: There is no question that when a genocide goes unpunished, it makes other perpetrators discount the possibility of being punished for their transgressions. Hitler is well known to have been aware of the Armenian genocide, and before sending his death's head units into Poland, said "Go. Kill without mercy. Who today remembers the extermination of the Armenians?" So, genocides still come, one after the other. I wonder whether it would have happened if the first perpetrators of the 20th Century had got their just deserts.

L.G. What would be the consequences for Turkey if the Turkish government admits to the Armenian genocide? What does Turkish society think about recognition?

Dr. Papazian: I think around 20% of the Turkish people believe there was an Armenian genocide, and many are very sorry for it. Perhaps 70% say they don't know one way or another. Many, of course, are quite indifferent. That is not untypical, although unfortunate, in a busy society. It is the chauvinistic and the conservative members of the ruling elites, the top 10% who profited from the Armenian genocide, who reject recognition.

Many Turks themselves demand recognition as a first step toward bringing real democracy to Turkey. As it stands now, to advocate recognition in public borders on a crime under article 301 of the Turkish Penal Code. These patriotic Turks who demand recognition believe that the ruling elites have manipulated Turkish public opinion to discourage Turks from seeking the truth about their past and having the freedom to investigate any and all allegations. Many patriotic Turks believe Armenian genocide recognition is the first step toward an open, multicultural, free, and really democratic society in Turkey.

In matter of fact, so do I. Any patriotic Turk should demand recognition of the Armenian Genocide by their government.

“Man’s Inhumanity to Man: Journey Out of Darkness” April 4 – May 8, 2009 At Glendale Brand Library Art Galleries

GLENDALE, CA-- The art exhibition “Man’s Inhumanity to Man: Journey out of Darkness” will open on Saturday, April 4th, from 5-8 pm, at the Brand Library Art Galleries, 1601 West Mountain Street in Glendale. The event, which will run through May 8, is part of the City of Glendale’s Annual Commemorative Events.

The exhibit at the Brand Library is organized by the City of Glendale and co-curated by Ramela Grigorian Abbamontian PhD in association with the Brand Library Art Galleries. “Art is a powerful agent in society with the ability to awaken our consciousness, transform our minds, and ignite a desire to bring about change,” says Abbamontian. “This exhibition aims to do all of these things.”

Organized into three sections, the exhibition includes over 40 artists and includes over 70 works in a diverse range of media including painting, sculpture, photography, and installation. Accompanying the exhibition will be a fully illustrated, color catalogue and essays by Dr. Abbamontian and UCLA Professor Paul Von Blum which describes the exhibitions themes and purpose.

The goal with Journey out of Darkness is to educate the viewer about the various inhumane events that have taken place yesterday and today, with the hope of avoiding and preventing them tomorrow. It is an exhibition of contemporary reflections of these events by artists originating from throughout the world and now residing in Southern California.

The exhibition will include an inno-

vative educational wall wherein visitors are invited to post their responses to several question prompts, including:

What must it have felt like to have been a victim of the inhumanities portrayed?

What can you do to prevent similar acts in the future?

What is the power of art in the endeavor to prevent inhumanity?

Despite the inhumanity you have just witnessed, is there hope?

Where is there hope?

The intent of this interactive component is to provoke thought and initiate a dialogue amongst the visitors to the exhibition.

Exhibition themes:

The first section of the exhibition, Faces of Inhumanity, presents the different forms of inhumanity experienced in human history such as: Armenian Genocide of 1915; Jewish Holocaust; U.S. involvement in Central and South America; the Berlin Wall; Labor in Burma; ongoing atrocities in Darfur, Rwanda; and homelessness.

In the second section, Scars of Inhumanity, the works included address the repercussions of such atrocities, whether physical, mental or spiritual. This section of the exhibition also attempts to uncover the various coping mechanisms employed as the victims aim to live with the effects of inhumanity.

The final section of the exhibition Humanity’s Triumph offers an alternative to inhumanity and visually suggests hope, recovery, unity, and survival.

London Symposium on “Remembering Adana 1909” is Rescheduled for Istanbul Turkey

The Gomidas Institute is pleased to announce that its London symposium, “Remembering Adana 1909: A Hunderd Year Perspective”, at the London School of Economics on 28 March 2009 has been changed and will now take place at Sabanci University in Istanbul on 6-7 November 2009. The new time and venue was recently agreed and the meeting will take place with the sponsorship of the Gomidas Institute, the Hrant Dink Foundation and Sabanci University.

“Holding our symposium on Adana 1909 in Istanbul later on this year was an opportunity we could not miss” said Ara

Sarafian, the current director of the Gomidas Institute. “The Adana massacres of 1909 are part of Ottoman history and there is already great interest to have such a meeting in Turkey. We plan to broaden our approach with a new call for papers to encourage more Turkish participants.”

The Gomidas Institute is also launching a photographic exhibition on Adana 1909 as well as a commemorative publication. For more information please contact adana@gomidas.org

The Gomidas Institute is an independent academic institution specializing in modern Armenian history.

Armenian Genocide Resolution Introduced

Continued from page 1

menian Genocide,” said Radanvich. “As a proud representative of the Armenian American community, and co-author of the Armenian Genocide Resolution, I commend President Obama for his previous commitment to the truth and I eagerly await the fulfillment of his promises to recognize the Genocide as President.”

“As a senator and as a candidate, President Obama demonstrated a clear record of supporting recognition of the Armenian Genocide,” said Pallone. “As Co-Chair of the Congressional Caucus on Armenian Issues, I am hopeful that both the President and Congress will

not waiver in their efforts to discuss the past openly and honestly.”

“As a U.S. Senator and as a presidential candidate, President Obama made unprecedented commitments to recognize the Armenian Genocide,” Kirk said. “Knowing his personal commitment to ending genocide and promoting human rights, we are hopeful President Obama will keep his promise.”

“President Obama’s visit to Turkey, especially in the month of April, is a unique opportunity for the United States to encourage the Republic of Turkey to rectify its historical past in order to truly develop a strong future for the Armenian-Turkish relationship.” Armenian Council of America stated.

Ter-Petrosian To Run For Yerevan Mayor

Continued from page 1

that will contested only under the system of proportional representation. Its list of candidates will be topped by current Yerevan Mayor Gagik Beglarian.

“Gagik Beglarian can not fail to become mayor because he is the candidate of the Republican Party,” Galust Sahakian, the leader of the HHK faction in the Armenian parliament, told RFE/RL on Monday.

“The Republican Party is optimistic about the results of the May 31 elections and considers its chances quite good, regardless of whether it will be facing Levon Ter-Petrosian or [U.S. Deputy Assistant Secretary of State] Matthew Bryza,” said another senior HHK lawmaker, Armen Ashotian.

Ashotian admitted that Ter-Petrosian’s decision to run for mayor took him by surprise. “Levon Ter-Petrosian’s decision to enter the fray is interesting,” he said. “It heralds an attempt to politicize those elections, which will presumably mean political debates and dialogues.”

Sahakian, for his part, speculated that Ter-Petrosian is not interested in the top post in the capital and only wants to exploit the municipal elections for furthering his political agenda. “If he was interested, one could presume that his next step would

be to run for village mayor,” Sahakian said tartly.

The HAK’s Zurabian claimed that opposition victory in the vote is “inevitable.” He also acknowledged that the Ter-Petrosian-led opposition would use control over the Yerevan municipality for “restoring constitutional order in Armenia.” “Ter-Petrosian would serve as mayor as long as it takes to achieve that goal,” he said.

The only opposition party represented in Armenia’s parliament Zharangutyun (Heritage) party has decided not to join forces with former President Levon Ter-Petrosian’s Armenian National Congress to contest the upcoming mayoral elections in Yerevan, it was announced on Tuesday.

The party’s governing board made the decision at a late-night meeting on Monday that followed its negotiations with the HAK. According to Hovsep Khurshudian, a spokesman for Zharangutyun, representatives of the two opposition forces met and exchanged views on the composition of their possible joint list of candidates. “Unfortunately, Zharangutyun’s and the HAK’s views on that list did not converge,” he told RFE/RL. “The HAK did not accept a variant proposed by Zharangutyun, as a result of which we can conclude that the negotiations on a joint list ended in failure.”

U.S. Hold On Armenia Road Funding Extended

Continued from page 1

The MCC’s decisions came on the heels of the U.S. State Department’s annual human rights report that criticized the Armenian authorities’ handling of the February 2008 presidential election and its ensuing crackdown on the opposition. “The government’s

human rights record deteriorated significantly during the year, with authorities and their agents committing numerous human rights abuses, particularly in connection with the presidential elections and the government’s suppression of demonstrations that followed,” concluded the 67-page report.

Society for Armenian Studies

Southern California Support Group

Invites You to Celebrate the

35th Anniversary

of the

Society for Armenian Studies

At a Gala Banquet

Concluding a Three Day Conference

Guests of Honor

Dr. Aram Simonyan, Rector, Yerevan State University;
Hon. Grigor Hovhannissian, Consul General of the Republic of Armenia;

A Representative of the National Academy of Sciences of Armenia

Saturday, March 28, 2009

Reception 7:30 p.m. Dinner 8:00 p.m.

Taghlyan Center

1201 North Vine Street, Hollywood, CA 90038

Your response is requested by March 20, 2009

Tickets: \$100 – Students: \$60

For Tickets and Information

Please Call: Maggie Goschin 818-357-1606 or Rubina Perroomian 818-241-4222

E-mail: hovannis@history.ucla.edu

Please Mail Checks to: Society for Armenian Studies, 3275 Buckingham Road, Glendale CA 91206

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ՓԵՏՐՈՒԱՐ ԱՄԻՍԸ Ա. ԵՒ Մ. ՅՈՎԱԵՓԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԵՆ ՆԵՐՄ

ԼԻՋԱ. ՄԱՆՈՅԵԱՆ

Փետրուար ամսուան ընթացքին Յովսէփեան վարժարանի Մանկամտուրի բաժնի աշակերտները Հինգշաբթի, փետրուար 19ին, Գալուստեան-Տունայեան սրահին մէջ համահմբուելով, տօնեցին Բարեկենդանն ու Վարդանանցը: Իւրաքանչիւր դասարանի աշակերտները

բացատրեց եղիշէ Պատմիչին՝ «Մահ ո՛չ իմացեալ մահ է, մահ իմացեալ անմահութիւն է» նշանաբանին իմաստը: Որմէ ետք Լ. կարգի աշակերտուհի՝ Նանօր Պապեանը արտասանեց Ռ. Պատկանեանին «Լուեց Ամպերը», որու ընթացքին ցուցադրուեցան Վարդանանցի թեմայով Լուռի ձիկէրեանին եւ Ալէքս Պէրպէրեանին պատրաստած

ըր ծպտուած բեմ բարձրացան եւ Բարեկենդանի մասին իրենց ստրված երգերը երգեցին, իսկ Նախամանկապարտէզի դասարանի աշակերտները կարճ բիէս մը ներկայացուցին Վարդանանց ճակատամարտին մասին: Ապա, վարժարանիս

«Փառէր Փոյնթ»ը: Ապա, բեմ բարձրացան Մանկապարտէզին-Բ. կարգի աշակերտները եւ երգեցին «Կարմիր Վարդան» եւ «123 Քաջ Վարդան» երգերը: Բ. կարգի աշակերտները արտասանեցին «Հպարտ Հայրը»

ուսուցչուհիներէն՝ Տիկ. Արուս Ալպարեանը, հտպիտի նման ծպտուելով գուարճացուց փոքրիկները, իրենց պատճառելով հաճելի պահեր եւ լիաթոք խնդուքներ:

դիք» ոտանաւորը եւ իրենցմէ խումբ մը աշակերտներ կարդացին իրենց գրութիւնները, պատասխանելով այն

Շար.ը էջ 19

Նոյն օրուան ընթացքին, Բ. կարգի աշակերտները, իրենց հայերէնի ուսուցչուհիին՝ Տիկ. Կարինէ Սեօլլեմեզեանին նախաձեռնութեամբ, տօնեցին Բարեկենդանը, իրենց պատրաստած դիմակներով ծպտուած բակին մէջ հաւաքուեցան ու երգեցին, նուագեցին թմբուկներով եւ դափներով եւ ըստ Բարեկենդանի սովորութեան, իրարու խոստովանեցան իրենց գործած յանցանքները:

Իրենց կարգին, Մանկապարտէզէն ութերորդ կարգի աշակերտները, Երեքշաբթի, փետրուար 17ին, հաւաքուելով 1036 մարտիկներուն յիշատակը, յոտընկալս մէկ վայրկեան լուռութեամբ ունկնդրելով «Տէր Ողորմեան», որ դաշնակի վրայ նուագեց է. կարգի աշակերտուհիներէն Լուռի ձիկէրեանը, որ աշակերտներուն կարճ ձեւով փոխանցեց այդ օրուան պատգամը եւ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ ՍԴՅԿ ԱՐՍԵՆ ԿԻՏՈՒՐ ՄԱՍՆԱԾԻՒԴԻ ՅՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ՅԱՅ-ԹՈՒՐՔ ՓՈՒՆ-ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Ս.Դ.Հնչակեան Կուսակցութեան Կլենտէյլի Արսէն Կիտուր մասնաճիւղը կազմակերպած է այժմէական, խիստ հետաքրքրական, եւ մասնագիտական հանգամանք ներկայացնող հրապարակային հարցազրոյց-քննարկում մը, նիւթ ունենալով «Հայ-Թուրք փոխ-յարաբերութիւններ»ը:

Ձեռնարկը տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 3 Ապրիլ 2009, երեկոյեան ժամը 8:00ին, Կլենտէյլի Կեդրոնական Գրադարանին մէջ, հասցէն է 222 East Harvard Street, Glendale:

Հարցազրոյց-քննարկումն կը մասնակցին քննարկուող նիւթին հուրեան, տարողութեան եւ հայ ժողովուրդի ներկային եւ ապագային հետ սերտ առնչութիւն, յատկապէս քաղաքական ծանրակշիռ նշանակութիւն ունեցող, հարցին մասնագէտ ծանօթ անձնաւորութիւններ, ինչպիսիք են խմբագիր, քաղաքական տեսաբան Յարութ Սասունեանը, մտաւորական եւ իր թուրքիա եւ Արեւմտեան Հայաստան այցելութեան վերաբերեալ գրքի հեղինակ Զաւէն Խանճեանը, եւ հասարակական գործիչ եւ հեռատեսիլի ծանօթ վերլուծող Տօքթ. Համբիկ Սարաֆեան: Զրոյցի համադրումի պաշտօնը ստանձնած է երկար տարիներու քաղաքական լրագրող Տօքթ. Յարութիւն Սաղրեան:

Ձեռնարկը յատկապէս ծրագրուած է Ապրիլ ամսուայ ընթացքին, որ կը զուգարկի հայ ժողովուրդի վրայ գործադրուած ցեղասպանութեան 94րդ տարեդարձին:

Վստահ ենք սոյն կենսական հարցով հետաքրքրուած մեր հայրենակիցները, նախ պիտի յարգեն մեր գոհերու յիշատակը, ներկայ ըլլալով սոյն նախաձեռնութեան եւ ապա ցոյց տան իրենց շահագրգռուածութիւնը հանդէպ քննարկուող հարցին:

Ս.Դ.Հ.Կ. «Արսէն Կիտուր» մասնաճիւղ Կլենտէյլ, Քալիֆորնիա

ՄԱՍՆՈՅ ՅԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆԻ ՍԱՆՈՒԵՐ ԿՈՅ Կ'ԸՆԵՆ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան վերաբանալու Կիպրոսի Մելգոնեան դպրոցը

Հիմնուած Կեդրոնական Համադրող Կոմիտէ
Ժրնեւ, 25 Փետրուար 2009

Աշխարհասփիւռ Մելգոնեանի Սանուց Միութիւններու ներկայացուցիչներ հանդիպեցան ժրնեւի մէջ եւ վերահաստատեցին իրենց վճռակամութիւնը եւ հաւատքը թէ պատմական Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւնը պէտք է վերաբացուի իր ներկայ վայրին մէջ, Կիպրոս, որպէս կրթական կեդրոն մը ծառայելու Եւրոպայի Միութեան եւ անոր մերձակայ հայութեան:

Սանուց միութիւնները կոչ կ'ընեն բոլոր հայերուն որոնք կը հաւատան հայերէն լեզուի, հայ մշակոյթի եւ հայոց պատմութեան պահպանութեան անհրաժեշտութեան գործունեայ ձեւով մասնակցելու այս ուղղութեամբ տարած պայքարին:

Աշխարհասփիւռ Մելգոնեանի Սանուց միութիւններու ներկայացուցիչները նոյնպէս կոչ կ'ընեն ՀԲԸ Միութեան կեդրոնական վարչութեան, վերատեսուութեան ենթարկել Մելգոնեան դպրոցը փակելու իրենց որոշումը եւ արտօնել որ դպրոցը վերաբացուի: Այս ուղղութեամբ Սանուց միութիւններու ներկայացուցիչները կը վստահեցնեն թէ պատրաստ են օժանդակելու եւ համագործակցելու:

Սանուց միութիւններու ներկայացուցիչներու հանդիպումը որոշեց հիմնել կեդրոնական համադրող կոմիտէ մը, հասնելու համար իր նպատակներուն:

Զօհրայ Շամմասեան
Մելգոնեան Սանուցի մամլոյ համակարգող
Melkonian Alumni & Friends, USA

Ս.Դ.Հ.Կ. ԱՐՍԵՆ ԿԻՏՈՒՐ ՄԱՍՆԱԾԻՒԴ
Կլենտէյլ, Քալիֆորնիա

Ընկերային Հանդիպում - Սախաճաշ

Կը հրամցուի ՖՈՒԼ եւ ՏԱՄԱՍԿՈՍԵԱՆ «ՖԵԹԹԷ»

Կիրակի, 29 Մարտ, 2009
Առաւօտեան ժամը 11:00-էն սկսեալ
Պեքարեան բնակարան
3013 Emerald Isle Dr., Glendale, CA 91206 • Tel: (818) 952-3777

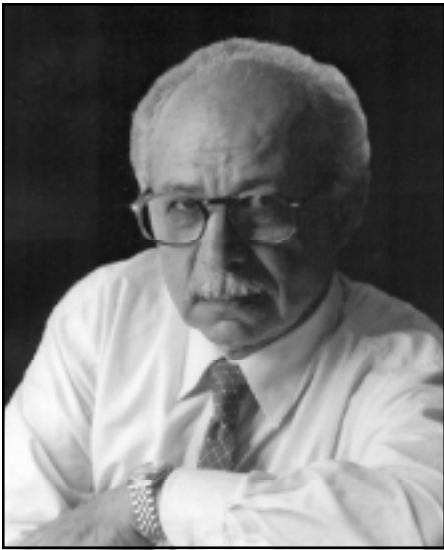
Գեղարուեստական Յաշտագիր եւ Կլկլակի մատակարարում
ՆՈՒԷՐ՝ 20 ՏՈՒԱՐ

ՄՇԱԿՈՒՅՑ

**«ՅԱԼԵՐԺԻ ԾԱՄԲՈՐԴՆԵՐ»
ՈԱՖԱՅԷԼ ՀԱՄԲԱՐՃՈՒՄԵԱՆ**

Տ. Ա. ՎԱՆԱՏՈՒՐ

Մօտ ամիս է մը ասդին՝ իմ կատարած թերթատումներէն եւ քննարկումներէն ստացած տպաւորութիւններս թուղթին յանձնելու հերթը հասած էր «Յալերժի ճամբորդներ» այլոյնին, որ կը յամենար գրասեղանիս վրայ, բաց վիճակի մէջ: Զբօսանքի պահու պէս բան մը կ'ըլլար ինձի, առիթներով այցելել ալպոմին մեծագիր էջերով տեղ գրաւած մեր ազգի նշանաւոր դէմքերու, հայրենի բնատուր տեսարաններու եւ մեր ժողովուրդի կարգ մը տխուր ու ուրախ հանգրուանները յուշող գեղարուեստական լուսանկարները:

պայթիւնը, ու շատ ու շատ հրաշալիքներ:

Նոն են հայ կտորիճներու՝ Բերդպարն ու անգուգական Արամ իրաւատուրեանը, իմ բավար Յովհաննէս Չէքիճեանը, Բիւրականն ու Համբարձումեանը, հոն է խորախորհուրդ՝ ձեռնափայտը ձեռին անգուգական Մարտիրոս Սարեանը իր վերջին լուսանկարին հետ: Հոն են ներշնչումներու թելերուն յանձնուած՝ Օհան Տուրեանը, Հայաստանի տեսքով հմայուած՝ Ուիլիըմ Սարոյեանը, տաղանդաշատ Սերօ իրանգատեանը, բանաստեղծներ՝ Յովհաննէս Շիրազը, Սիլվա Կապուտիկեանը, Պարոյր Սեւակը: Հոն են բոլորը, ո՞րն լիչես, ո՞րն թուես: Հոն են «Անուշ»ի դերերգի առաջին կատարումէն ետք՝ Շարա Տալեանն ու Գոհարը, որոնք կը շնորհաւորեն զիրար, հոն են Սարոյեանը եւ Մոսինները, որոնք բեմէն դուրս եղբայրներ են դարձեալ, դերասան եւ օփերայի երգիչ Հենրիկ Ալավերդեանը, անմոռացակից Վահրամ Փափագեանը, Գուրգէն Ջանիբէկեանը, Հրաչեայ Ներսիսեանն ու Պաղտասար Աղբարը ետ կեանքի կոչող՝ Մհեր Մկրտչեանը...

Ռաֆայէլ Համբարձումեան իր այլոյնի նախաբանին մէջ կը գրէ.

Շար.բ էջ 19

55 ՏԱՐՈՒԱՅ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻՍ ԱՐԴԻՒՆՔ

ՌԱՖԱՅԷԼ ՀԱՄԲԱՐՃՈՒՄԵԱՆ

Իւրաքանչիւր մարդու կեանքում գալիս է մի ժամանակ, երբ կարիք է զգացուում արժեւորել ապրածդ կեանքը եւ այն, ինչ թողնում ես սերունդներին: Իսկ ես սերունդների դատին յանձնեցի հայ մարդու կերպարը, նկատեցի աշխարհի գեղեցկութիւնները եւ յաւերժացրի դրանք: Այդ մարդիկ յաւերժացել են իրենց արուեստով, գործով, բաց եւ նրանց եմ յաւերժացրել որպէս արուեստ: Գրքիս էջերում տեղ են

գտել վառ անհատականութիւններ, որոնք աշխարհին տուել են հրաշալի կոթողներ, երաժշտութիւն, կտաւներ, գիտութիւն, արուեստ եւ դրան գուգահեռ այնպիսի տարածքներ, որտեղ մարդն առաջին անգամ ոտք դրեց:

Ես որսացի պահը, տեսայ արուեստի գլուխգործոցը՝ մարդուն եւ պատկերեցի նրա ստեղծագործ աշխատանքը:

Այս գիրքը արդիւնք է ոչ միայն իմ հիսունհինգ տարիների ստեղծագործ աշխատանքի, այլ նաեւ պատմութիւնն է այն արժեքների որոնք չեն աղօտանում տարածութեան եւ ժամանակի մէջ: Ինչպէս կարող է մոռացուել «Մայր Տաճարի զանգերի ձայնը» կամ այն անուանի մեծերը, որոնք ժամանակին սիրելի են դարձել եւ յանձնուել դարերի յաւերժութեանը: Մեր ժողովրդի փառաւոր

էջերը չեն միայն, որ ներառուում են իմ «Յալերժող պահեր» գրքում: Յաւօք, այնտեղ կան նաեւ մեր պատմութեան ողբերգական էջերը, ինչպիսիք են Հայոց Մեծ Եղեռնը, Երկրաշարժը, բաց դրանց կողքին բարձրանում է «Բերդպարը» եւ այդ պարի միջոցով հայ ժողովուրդը վերականգնում է անցեալի իր կորուստները: Մի պահ ափսոսում եմ՝ տեսնելով Ջանգեզուրի երկու հնութիւնները, բաց այդ բոլոր հեռացած հանճարները յաւերժանում են բնութեան մէջ, Գառնու ձորով, եւ «Հացի ու ծաղկի» նկարում նորից վեր է բարձրանում արարման խորհուրդը: Այնքան բնական են տեսարանները, որ թուում է բնութիւնն ինքն է զարթնում Շաբլի Չրվէժի ձայն:

Շար.բ էջ 19

Saint Gregory's Ladies Society
CORDIALLY INVITES YOU TO THE

44th Annual

LUNCHEON & FASHION SHOW

Around The World

Fashion

SATURDAY, APRIL 4, 2009

THE LANGHAM,
HUNTINGTON HOTEL & SPA
(FORMERLY RITZ CARLTON)

1404 SOUTH OAK KNOLL AVENUE
PASADENA, CALIFORNIA 91106

BOUTIQUE/SOCIAL HOUR 10:00 AM
LUNCHEON 12:00 PM
FASHION SHOW 1:30 PM

DONATION \$85.00

For Tickets, call Salpi Mankerian
626-355-3789

Իր արուեստագէտի տաղանդը բարձրորէն արժեւորող հայ ու օտարագրի, մօտ երկու տասնեակ զնահատագրերու, վկայութիւններու եւ նորհաւորագրերու արժանացած Ռաֆայէլ Համբարձումեանի ներկայ աշխատասիրութիւնը, կը բաղկանայ շուրջ 225 էջերու մէջ ամփոփուած աւելի քան 300 լուսանկարներէ: Յալերժի ըլլալով, անոնց վրայ կու գան գումարուելու 34 էջեր, որոնք կը համալրեն վերը նշուած զնահատագրերը, վկայութիւնները եւ յօդուածները: Ալպոմին էջերը դարձնելով, սկզբնական պարզ լուսանկարներ դիտելու նախատրամադրուածութիւնը, շուտով կը վերածուի գեղարուեստական լուրջ վայելքի, որմէ դժուար թէ կարենաս հեռանալ: Հոն է գեղանկարիչ Տիմիդրի Նալպանտեանի գործ՝ Թումանեանի վերնատունը, ուր տաք գրոցի մէջ են «մեր ազգի մեծերը»: «Իմ կարօտած սրտի համար ոչ մի ուրիշ հեքիաթ չկայ» երգող Չարենցի վկայակոչած՝ Գիշերային Երեւանի չքնաղ համայնապատկերը, Մայր Հայաստան՝ յաղթանակի յուշարձանը, Գորիսի մէջ՝ խօսուն Տաթևի վանքը, Սեւանի աւետող լուսաբացը, Սբ. էջմիածնի բակէն ներս քեզ պատկերացնող խաչքարը, «Մայր Տաճարի զանգերի ձայնն է հնչում ամբողջ աշխարհում» իր աշխարհասփիւռ հայերով մտահոգ Սբ. էջմիածինը: Հոն են վաղ արշալոյսը իր հարազատութեան մէջ, քանդակագործ Երուանդ Քոչարի՝ խօսուն առասպելական Մասունցի Դաւիթը, պատմական Գառնիէն դիտուած՝ վսեմաշուք Արարատը, հայու տաղանդը դրսեւորող՝ հայոց Օփերան, իր յաղթական ապագային սպասող՝ Սարգարայապարը, Գարունը ծաղկաբոյր՝ հայկական լեռնաշխարհի, հայ մտքի գիտութեան օրրան՝ Բիւրականի երեկոն, Քաջարանի քարահանքի

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ

ՅՈՎՅԱՆՆԵՍ ՉԷՔԻՃԵԱՆ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՈՍԻ ՄԷՋ

ՍՍՀՄ, Հ. Հանրապետության Ժողովրդական արտիստ, բազմաթիվ պետական մրցանակներու դափնեկիր, (տեսնել ցանկը քիչ վարը), բազմաթիվ միջազգային ակադեմիաներու անդամ, մեծահամբաւ եւ տաղանդաւոր երաժիշտ-խմբավար Մանասոր Յովհաննէս Չէքիճեան ղեկավարած է 4000-է աւելի համերգներ, 30 երկիրներու մէջ:

Երգչախումբի երգացանկը ընդգրկած է դասականներու աւելի քան 700 ստեղծագործութիւններ, որոնք մատուցուած են 27 լեզուներով:

Մանասորն կը ղեկավարէ Հայաստանի Պետական Ակադեմիական Երգչախումբը զրեթէ 1961 Սեպտեմբերէն մինչեւ այսօր, առանց ընդմիջումի:

Փրոֆեսոր Յովհաննէս Չէքիճեանի արժանացած շքանշաններու եւ պատուագիրներու ցանկին մաս կը կազմեն հետեւեալները.

- 1. Ժողովուրդներու բարեկամութեան շքանշան
- 2. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Գարեգին Բ.ի կողմէ Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի շքանշան
- 3. Էջմիածնի կաթողիկոսութեան Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ շքանշան
- 4. Երեւան քաղաքի պատուաւոր քաղաքացիի շքանշան
- 5. Թէքէեան Մշակութային Միութեան «Արարատ» շքանշան
- 6. Հայաստանի Գիտութիւններու անդամ
- 7. Զուլիցերիայի «Մոնթրէօ» քաղաքի միջազգային ֆեստիվալի շքանշան
- 8. Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Գոնկրեսի Յատուկ գնահատանքի վկայագիր
- 9. Գալիֆորնիայի նահանգային «Էսեմպլի եւ Սենաթի վկայագիր
- 10. Կլենտէյլ քաղաքի «Mayor» գնահատագիր
- 11. Անդամ, արուեստի բաժնի, Հայաստանի Ազգային Ակադեմիայի (գիտութեանց) խորհուրդի
- 12. Կլենտէյլի «Մաշտոց Գոլեճի» Lifetime distinguished service վկայագիր
- 13. Հայ-Ամերիկեան թատերա-

երաժշտական Միութեան վկայագիր Lifetime achievement award

14. Մաշտոց Գոլեճի «Պատուաւոր դասախօս» տիտղոս

15. Մոսկուայի հայկական ընկերակցութեան «Անդամանդեայ Խաչի» մետալակիր

16. Հայաստանի Գիտութեան եւ Կրթութեան նախարարութեան «Ադամանդեայ մետալակիր»

Բազմավաստակ խմբավար եւ երաժշտագէտ Յովհաննէս Չէքիճեան այս օրերուն Լոս Անճելոս կը գտնուի, յատուկ հրաւերով Հայ-Ամերիկեան Երաժշտա-թատերական ընկերութեան, եւ անոր նախագահ Վիքթոր Մարտիրոսեանին, մասնակցելու համար այն խորհրդակցութեանց, որոնք նախապատրաստական աշխատանքները կը հանդիսանան, մօտ ապագային, Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախումբի այցելութիւնը Լոս Անճելոսի շրջան, երգահանդէսներ տալու համար: Սոյն երգահանդէսները նուիրուած են փրոֆ. Յովհաննէս Չէքիճեանի 80-ամեակին եւ կը հանդիսանան միացեալ նախաձեռնութիւնը Հայ-Ամերիկեան երաժշտաթատերական Միութեան եւ հայրենի պետութեան: Յարգելի Մանասոր եւ սոյն Միութեան պատասխանատուները արդէն իսկ սկսած են այցելութիւններ տալու շրջանի ազգային եւ եկեղեցական պատասխանատուներուն, յիշեալ երգահանդիսային կատարումները մեծ յաջողութեամբ զլուխ հանելու համար:

Երգչախումբը կը բաղկանայ 120 անդամներէ, որոնց Երեւան-Լոս Անճելոս-Երեւան ճանապարհածախսը կը հոգայ հայրենի պետութիւնը, այսպէսով հանդիսանալով սփիւռք-Հայաստան գործակցութեան գեղեցիկ օրինակ մը: Սոյն տեղեկութիւնները փոխանցելով շրջանիս մշակութասէր հասարակութեն կը յուսանք որ յարգելի խմբավարը եւ իր ղեկավարած ակադեմիական երգչախումբը կը հանդիսանան խանդավառ ընդունելութեան եւ քաջալերանքի:

Հայ Ամերիկեան Երաժշտաթատերական Միութեան Խնամակալ Մարմին

ՄԵԾ ԼՈՌԵՅՈՒ ԱՆՄԵՌ ԶՄԱՅՔԸ...

Շարունակուած էջ 15-էն

Հետաքրքիրն այն է, որ կարծէք թէ Թումանեանը զգուճ էր, որ իր բանաստեղծութիւնները յետագայում վեր էին ածուելի երգերի, եւ հենց դրանց երգային դարձնելու միտումով էլ մի շարք ցուցական դերանուններ վերափոխում էր Լոռու բարբառով՝ արժանանալով իր ժամանակի մի շարք բանաստեղծների արհամարհանքին:

Լոռեցու բարբառը միս ու արիւն էր նրա համար:

Այժմ տեսէք թէ որքան երաժշտական է «Անուշ» պօէմի այս հատուածը՝ ցուցական երկու դերանուններից մէկական տառ դուրս հանելուց յետոյ:

«Այս» եւ «Այն» դերանունների փոխարէն, Թումանեանը օգտագործել է «էս» եւ «ին»ը, որի շնորհիւ էլ Արմէն Տիրապետանի համար, վստահ եմ, աւելի դիւրին է եղել էս ու էնը քան թէ այս-ն ու այնը: Հենց թէկուզ այս մէկ օրինակը բաւարար է մեր սասձի հաստատման համար: Ներքոյ բերուող օրինակը «Անուշ» օպերայից Սարոյի արիան է.

Ախ, Անուշ, Անուշ, էդ ի՞նչ ես անում, Բա դու չէ՞ս լսում,

էն, որ լանջերին խաղեր եմ ասում

Ո՞ւմ հետ եմ խօսում:

էն, ո հառաչում ու ախ եմ քաշում, էն ո՞ւմ եմ յիշում...

- Դէ եկէք ու այսօր Սարո-երգչին ասէք, որ երգի հետեւալ բառերով.

«Ախ, Անուշ, Անուշ, այդ ի՞նչ ես անում», «այն, որ առաչում, այն ո՞ւմ եմ յիշում»:

Բաւականին ծիծաղելի կը թուայ չէ՞, գեղջուկ հովիւր գրական հայերէնով է իր սրտի խռովքը յայտնում սիրած աղջկան՝ Անուշին:

Եւ, հետաքրքիրն այն է, որ 1905-06 թ.թ. տպագրուած տարբեր ժողովածուներում Թումանեանը այդ ցուցական դերանունները, գրել է գրական հայերէնով, այսինքն «Այդ» եւ «Այն»: Այդ յետոյ, տարիներ անց ինքն է փոխել դրանք՝ էլ աւելի յարմարցնելով միջավայրին, բնութեանն ու տեղանքին:

Մեծ բանաստեղծի՝ ժողովրդական բանահիւստութեան հանդէպ նման գուրգուրոտ վերաբերմունքը շատ բարձր են գնահատել իր ժամանակի գրողներ Ղ. Աղայեան, Ա. Իսահակեանն ու Դ. Դեմիրճեանը:

Յովհաննէս Թումանեանի գրական ողջ ժառանգութիւնը շնչում է չքնաղ երաժշտականութեամբ:

Պատահական չէ, որ նրա գրական հայերէնով գրուած բանաստեղծութիւնների եւ պօէմների մեծաթիւ գործեր երաժշտականացուել են մի քանի տասնեակ երգահան-կոմպոզիտորների կողմից: Բանաստեղծի գրական գործերի հիման վրայ գրուել են մի քանի տասնեակ երգեր, սիմֆոնիկ, գործեր, օպերաներ, բալետներ, շարժանկարներ:

Յիշենք դրանցից ամենայայտնի գործերը. Սպենդիարեանի «Վարդը, Անտոն Մալիբեանի «Ինձ մի խնդրիր» ուսմանները, Ռ. Մելիքեանի «Աշնան Երգը» եւ «Սեւ կաքաւիկ» երգերը:

Թումանեանի բառերով երգեր են գրել Մարտին Մազմանեանը, Ա. Տէր-Ղեւոնդեանը, Էդգար Յովհաննիսեանը, սփիւռքահայ կոմպոզիտորներ Բարսեղ կանաչեանը, Նիկոլ Գալանտէրեանը, Գուրգէն Ալեմշահը եւ ուրիշներ: Ձեր խոնարհ ծառան՝ Հենրիկ Անասեանը Թումանեանի բանաստեղծութիւնների հիման վրայ գրել է չորս խմբերգ եւ վեց մեներգ, որոնք բազմաթիւ երկրներում կատարուել են տարբեր երգչախմբերի եւ մենակատարների կողմից:

Այս ամէնի մէջ, անշուշտ, ամենաժողովրդականը Թումանեանի «Անուշ» պօէմի հիման վրայ գրուածի համանուն օպերան է:

Արմէն Տիրապետանի «Անուշ» օպերան իսկապէս դարձաւ Թումանեանի գրական երազանքի ամենաճշմարիտ եւ արժանի մարմնաւորումը:

«Անուշ»ը մեր ազգային հպարտանքն է, մեր օպերային արուեստի մարգարիտը:

«Անուշ»ը ժողովրդի երեւակայութեան մէջ իրար է միացրել Յովհաննէս Թումանեանի եւ Արմէն Տիրապետանի անունները:

Յովհաննէս Թումանեանը Ամենայն Հայոց բանաստեղծն է: Սա հաստատուած իրողութիւն է: Այս իրողութիւնն են հաստատել մեր բանաստեղծութեան մեծերը՝ Ա. Իսահակեանն ու Յովհաննէս Շիրազը, Եղիշէ Չարենցն ու Պարոյր Սեւակը:

Մեզ մնում է միայն բոլոր հարաւոր միջոցներով գալիք սերունդներին փոխանցել Մեծ Լոռեցու հմայիչ ու գերող գրականութեան բոլորը:

ԲԱՑՈՒԱԾ Է
 Հիպնոսարուժութեան կեդրոն
 ղեկավարութեամբ՝
Փորձառու բժիշկ Արթին Մադրեանի
 Փասատիմայի մէջ
 Ամէն օր՝
 առաւօտեան ժամը 10:00էն մինչեւ
 կ.ե. ժամը 3:00

Հասցէ՝ 1060 N. Allen Ave. 2nd floor Unit E
 Pasadena CA 91104
 Հեռախօս (818) 434-8118 միայն ժամադրութեամբ

«Միտք մարմնի վրայ» թուլացման (relaxation) միջոցաւ կը դարմանուին.
 - Մարմնային բռնիկ հիւանդութիւններ, արեան գերնշում, շաքարախտ, ազմա, եւայլն:
 - Մոլութիւններ - սիկարէթ, ալֆոլ, քմրագեղեր, եւայլն:
 - Հոգեկան տագնապներ - անձկութիւն, ընկճուածութիւն, վախ, անփութիւն, եւայլն:
 - Մանուկներու յատուկ վիճակներ - ADD, գիշերային մէգ, եղունգի կրծում, եւայլն:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

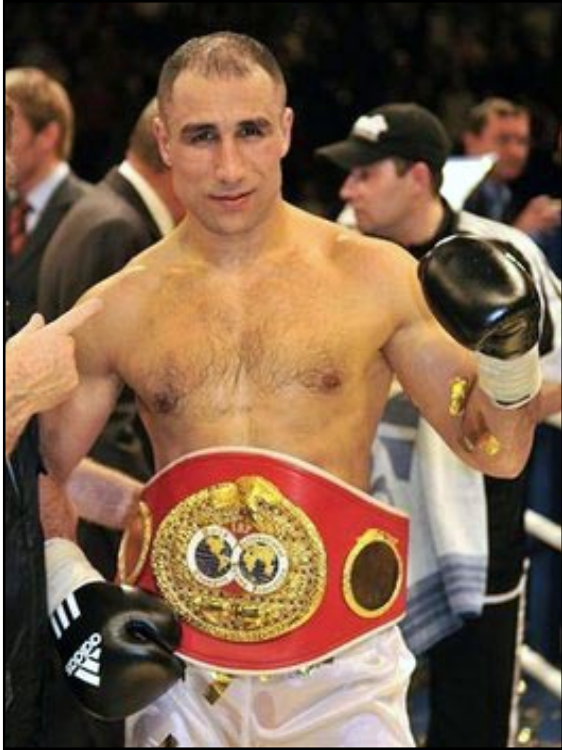
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
 Enclosed a check for (one year)
 * \$50,00 for USA
 * \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.
 * \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
 Address: -----
 City: ----- State:----- Zip Code:-----
 Country: -----
 Tel :----- Fax : -----

ԲՈՆՑՔԱՍԱՐՏԻԿ ԱՐԹՈՒՐ ԱԲՐԱՅԱՍԸ ՊԱՅՊԱՆԵՑ ԱՆՈՅԵԱՆԱԿԱՆ ԳՕՏԻՆ

IBF-ի վարկածով միջին քաշային կարգում աշխարհի ախոյեան Արթուր Աբրահամը եւս մէկ անգամ պահպանեց ախոյեանական կոչումը: Գերմանիան ներկայացնող հայ պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտիկն առաւելութեան հասաւ ամերիկացի Լեյխտան Սայմոնի նկատմամբ:

Մրցամարտի ընթացքում Աբրահամը մեծ առաւելութիւն ունէր, սակայն ժամանակից շուտ հանդիպումը աւարտել չկարողացաւ: 12 ռաունդներից յետոյ Արթուրին յաղթանակը շնորհուեց մրցավարների որոշմամբ՝ 118:109, 117:110: Այժմ հայ մարզիկը մտադիր է հանդիպել WBC-ի եւ WBO-ի վարկածներով աշխարհի ախոյեան Կելի Պալլիկի հետ:

ՄԵԿՆԱՐԿԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒԹԳՈՒԼԻ ԳԱԲԱԹԻ ԽԱՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

Մարտի 17-ին մեկնարկեց Հայաստանի ֆուտպոլի գաւաթի խաղարկութիւնը: Քառորդ եզրափակիչի 1-ին հանդիպումներում գրանցուեցին հետեւեալ արդիւնքները. «Փիւնիկ»-«Կիլիկիա»՝ 3:0, «Ուլիս»-«Գանձասար»՝ 4:1:

Եթէ «Փիւնիկ» յաղթանակը «Կիլիկիա» չի նկատմամբ սպասելի էր, ապա «Ուլիս» ի խոշոր հաշուով յաղթանակը «Գանձասար» չի նկատմամբ ինչ-որ չափով կարելի է անակնկալ համարել:

Մարտի 18-ին տեղի ունեցան «Բանանց»-«Արարատ» 2-0 եւ «Միկա»-«Շիրակ» 3-1 մրցամարտերը:

Պատասխան հանդիպումները նշանակուած են Ապրիլի 7-ին եւ 8-ին:

ՄԻԱՆԳԱՄԻՑ 5 ՅԱՂԹԱՆԱԿ

Շախմատի Եւրոպայի առաջնութեան 9-րդ տուրը բաւական յաջող էր հայ շախմատիստների համար: Յաղթանակներ տօնեցին Վլադիմիր Յակոբեանը, Արման Փաշիկեանը, Տիգրան Պետրոսեանը, Արտաշէս Մինասեանը եւ Տիգրան Քոթանջեանը: Զաւէն Անդրէասեանը եւ Արթուր Զիբուլիսեանը վաստակեցին կէսական միաւոր:

Այս տուրից յետոյ Հայաստանի ներկայացուցիչներից առաւել յաջող արդիւնք ունեն Յակոբեանը, Անդրէասեանը եւ Փաշիկեանը, որոնք 6-ական միաւորով ընթանում են 20-44-րդ հորիզոնականներում: 7-ական միաւոր են վաստակել մրցաշարային աղիւսակը գլխաւորող Էռնեստո Ինարկիեւը, Իվան Սոկոլովը եւ Բաադուր Զոբովան:

Կանանց Եւրոպայի առաջնութեան 7-րդ տուրից յետոյ Հայաստանի ներկայացուցիչ Լիլիթ Մկրտչեանը 5.5 միաւորով եզրափակում է լաւագոյն ետեակը: Մեր միւս շախմատիստուհիները մեղաւնների չեն յաւակնում:

Իսկ Ստամպուլում շարունակում է ՅԻԴԵ-ի կանանց Գրան պրի մրցաշարը, որի 7-րդ տուրում էլինա Դանիէլեանը ոչ-ոքի խաղաց Պիա Կրամլինգի հետ: Դանիէլեանը 4.5 միաւորով ընթանում է 5-րդ հորիզոնականում, իսկ մրցաշարային աղիւսակը 6.5 միաւորով գլխաւորում է Հոու Յիֆանը:

Յրանասյի Նիս քաղաքում մեկնարկել է նաեւ «Ամբեր» աւանդական մրցաշարը, որին մասնակցում է նաեւ Լեւոն Արոնեանը: Այստեղ յայտնի գրոսմայստերները միմեանց հետ 1-ական պարտիա են անցկացնում «կոյր» եւ արագ շախմատի կանոններով: 2-րդ տուրից յետոյ Արոնեանը վաստակել է 3 միաւոր եւ Մորոզեւիչի հետ գլխաւորում է մրցաշարային աղիւսակը:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը շնորհակալութիւն կը յայտնէ Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր եւ Նորա Մինանեաններուն եւ համայն Մինանեան ընտանիքին, որ բարեհաճեցան իրենց ծնողքին՝ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ եւ Անժել Մինանեաններուն յիշատակին, միութեանս գրադարանին նուիրել 130 հատոր հայերէն գիրքեր:

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը շնորհակալութիւն կը յայտնէ Տէր Զաւէն Ա. Բհնյ. Արզումանեանին եւ երէցկին Ճոյսին, որ բարեհաճեցան իրենց անձնական գրադարանէն 110 հատոր հայերէն եւ անգլերէն գիրքեր նուիրել միութեանս գրադարանին:

ԱՊԱՔԻՆԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ

ՎԱՐԴԱՆ ԳՈՃԱՊԱՊԵԱՆԻ սրտի հիւանդութեան պատճառով՝ Կլենտէյլի Ս.Դ.Հ.Կ. «Արսէն Կիտուր» մասնաճիւղի վարչութիւնն ու անդամները շուտափոյթ եւ կատարեալ ապաքինում կը մաղթեն:

Փաստինայի եւ Կլենտէյլի Հ.Մ.Մ.ի Տիկնանց վարչութիւնները շուտափոյթ աւողջութիւն կը մաղթեն ընկ. Վարդան Գոճապապեանին:

Կլենտէյլի Հ.Մ.Մ.ի վարչութիւնն ու անդամները շուտափոյթ եւ կատարեալ ապաքինում կը մաղթեն իրենց ատենապետին՝ Ընկ. Վարդան Գոճապապեանին:

ԳՐԱԻՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆ

Յայտնի մեծանուն երգիչ Համլէթ Գէորգեանի համերգները Կլենտէյլի Հայ սքուլի մէջ, Յունիս 7ին եւ Յունիս 13ին, 2009:

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՄԻՋԻՆՔԻ ԵՐԵԿՈՑ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ Հ.Մ.Մ.-Ի ՏԻԿՆԱՆՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, Մարտ 20, 2009 երեկոյեան ժամը 8-ին «Կարօ Սոդանալեան» սրահէն ներս, 1060 N. Allen Avenue, Pasadena Յատուկ անակնկալ կապուած Կոմիտասի ծննդեան 140-րդ տարեդարձի հետ: Յաւելեալ տեղեկութեանց համար հեռաձայնել (626) 755-4773 քիւիմ:

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍԻԼԻ ՀԱՅՏԱԳԻՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՅԸ

CHARTER CABLE 280-ՐԳ ԿԱՅԱՆ (ԿԼԵՆՏԵՅԼ, ՊԵՐՊԵՆՔ, ԼԱ ՔՐԵՍԵՆԹԱ) GLOABCAST SATELLITE ՀԻՆԳՇԱՔԹԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՍՐ 10:00-11:00

ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ Palm Springs

Փալմ Սփրինգս գեղատեսիլ եւ կից լեռնային շրջանին, վարձու է տրուում լրիւ կահաւորուած մէկ մնջարան, մեծ նստասենեակ, խոհանոց՝ բոլոր յարմարութիւններով, մինչեւ 5-6 հոգի գիշերելու տարողութեամբ Condo: Ունի մեծ լողաւազան, քարուզի, թենիսի խաղաղաշտ, կանաչազարդ փիքմիքի տարածք, իր յատուկ կրակարաններով եւ 24-ժամեայ ապահովութեան սիստեմ:

Մանրամասների համար հեռաձայնել (818) 246-0125

Վարձման գներն են՝	
Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի՝	\$ 400
Long Weekend-ների համար՝	\$ 500
Մէկ շաբաթուայ համար՝	\$ 675
Մէկ ամսուայ համար՝	\$ 1450

Չեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին

T: (626) 797-7680
F: (626) 797-6863
massis2@earthlink.net
www.massisweekly.com

REQUEST FOR PROPOSALS (RFP# 7516) PROJECT-BASED VOUCHER PROGRAM
The Housing Authority of the City of Los Angeles invites proposals from qualified developers to submit projects that qualify under the PBV program. Through this RFP, the Authority will make up to a maximum of 250 of its Housing Choice Vouchers available for PBV projects. Copies of the RFP may be obtained beginning March 6, 2009 online at www.hacla.org/ps or by calling (213) 252-5405. Proposals will be accepted until 10:00 A.M., March 23, 2009.
3/19/09
CNS-1540150#
MASSIS WEEKLY

ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՍԵՂԾԱԾ ԹՈՐ ՈՒ ԲՈՐԸ ԹՈՒՐՔ ԱՒԱԳԱՆԻՆ ՆԵՐՍ

Շարունակում է 1-ին

Ներկայացուցական Պալատէն ներս:

Թուրքաւազանի նմանապէս Բաջ տեղեակ է նաեւ Օպամայի տուած պատասխանէն՝ իր խորհրդատուներուն, որոնք կը թելադարէին իրեն ներկայիս, որ տակաւին իրենց խաղաղ աւարտին հասած չեն Աֆղանիստանի եւ Իրաքի նկատմամբ, պէտք է վշտացնել ԱՄՆ-ի համար ռազմավարական կարեւոր նշանակութիւն ունեցող Թուրքիան: «Անգամ մը խոստացած եմ հայերուն», ըսած էր անդրդուելի կերպով: Սպիտակ Տունէն ներս ՓՈՓՈՒՍՈՒԹԵԱՆ յետամուտ նորընտիր նախագահ Պարաթ Օպամա իրապէ՞ս պիտի աշխատէր յարգել հայերուն տուած իր խոստումը: Ահա՛ կասկածներու դուռ բացող հարցումը, որ գլխու պտոյտ կը պատնասէր թուրքաւազանիին:

Մեր հաշույն խօսելով, նախագահ Օպամայի նախընտրական խոստումները իրեն վերջնական որոշում չեն տրուել: Բնաւ երբէք: Տակաւին շատ քուրքեր կրնան անցնիլ այդ կամուրջին տակէն: Թուրքիան սակայն, ինչպէս միշտ, մատնուած է խուճապի: Իր այդ հոգեբանական անել կացութեան մէջ, սպանաւորիքներ կը տեղացնէ ԱՄՆ-ի գլխուն: այդ սպանաւորիքները կը վերաբերին, Թուրքիոյ հողամասին վրայ գտնուող Ինճիրլիի ռազմակայանի օգտագործման արգիլման, եթէ, ԱՄՆ հայոց ցեղասպանութիւնը նախնապէս նուազագոյն փորձ կատարէ: Նուազագոյն փորձ ըսելով՝ Թուրքիա կը հասկնայ տարօրինակ քայլ իրաւ, անգամ՝ Ցեղ. ԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ

Թիւն քառի գործածութիւնը, յառաջիկայ Ապրիլ 24-ին, Պարաթ Օպամայի աւուր պատշանի խօսքին մէջ:

Այս բոլորը անշուշտ պիտի յստականան ԱՄՆ-ի նախագահին Ապրիլի 6-7-ը, երկօրեայ այցելութեան ընթացքին, Անգարայի մէջ: Օպամա գլուխ-գլխի լուրջ խորհրդակցութիւններ պիտի ունենայ թուրք վարչապետ Նախագահ Ապտուլա Կիլի, Վարչապետ Ռեճեփ Էրտողանի եւ Խորհրդարանի նախագահին հետ, որոնց մտահոգութիւններուն հիմնական առանցքը պիտի կազմեն, կ'ենթադրենք, - Ապրիլ 24-ին, Պարաթ Օպամայի աւուր պատշանի խօսքին մէջ «Ցեղասպանութիւն» բառի գործածութեան եւ հայոց տրուած նախագահական նախընտրական խոստումի վերանայման պարագաները, ինչպէս նաեւ, Պետական նախարարուհի Հիլըրի Կլինթոնի կողմէ, յայտարարուած շրջանային այլ հիմնահարցեր, որոնց մէջ կ'ընդգրկուին, կրկին անգամ ըսելով կ'ենթադրենք, Հայաստանն ու Լեռնային Ղարաբաղը:

Պարզ գուգադիպութեամբ, թէ դիտումնաւոր՝ Ապրիլ 24-ին նախորդող Ապրիլ 6-7-ին տեղի ունենալիք ԱՄՆ-ի նախագահի այս յատկանշական այցելութեան, թէ դրական ի՞նչ բան դուրս կու գայ, վստահ՝ կարելի չէ կանխագուշակու մենք կատարել: Ինչ ալ ըլլայ արդիւնքը, պէտք է գիտնալ, որ Թուրքիոյ կողմէ հայոց դէմ գործադրուած Ցեղասպանութեան նախնապէս գործընթացը կը գտնուի դրական հունի մէջ: Այս կը յուշեն տրուած խոստումներն ու Ապրիլ-եան Գագաթը:

ՓԵՏՐՈՒՄ ԱՄԻՍԸ Ա. ԵՒ Մ. ՅՈՎԱԹԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԵՆ ՆԵՐՍ

Շարունակում է 13-ին

հարցումին, թէ որո՞նք են մեր նորօրեայ հերոսները: Աշակերտներէն մէկը ըսած էր, որ իր մեծ մայրիկն է իրեն համար հերոսը, որովհետեւ իրեն համար ճաշեր կ'եփէ եւ հայերէն դասերը կը սորվեցնէ: Ուրիշ աշակերտի մը՝ Անդրանիկին համար, Անդրանիկ գորավարն էր անշուշտ իր հերոսը, որովհետեւ ինքը կոչուած էր անոր անունով: Գ.-Ե. կարգի աշակերտները բեմ բարձրանալով երգեցին «Իմ Հայրենեաց Հոգի Վարդան»ը եւ «Վարդան» երգերը: Ապա, հերթաբար Գ. կարգի աշակերտները արտասանեցին «Վարդանանց Տօն»ը, Դ. կարգի աշակերտները արտասանեցին Ռ. Պատկանեանի՝ «Հիմի էլ Լուենք»ը, Իսկ Ե. կարգի աշակերտները արտասանեցին «Վարդանանք»ը: Զ. կարգի աշակերտները գծագրութիւններով եւ բացատրութիւններով ներկայացուցին Վարդանանց Պատերազմի գլխաւոր իրադարձութիւնները: Ապա, է. կարգին խումբ մը աշակերտներ երգեցին «Իմ Հայրենեաց Հոգի Վարդան»ը: Դ. կարգի աշակերտուհիներէն Սարին Բամբալեանն ու Մեղեղի Մանուկեանը, ծպտուելով իբրեւ Վարդան Մամիկոնեան գորավար, փոխանցեցին իրենց խօսքը, ուր իրենց գիտուորները խրախուսելու եւ քաջալերելու նպատակով, հայրենասիրութեան եւ ազատութեան գիտակ-

ցութիւնը կ'արթնցնէին անոնց մօտ: Հանդիսութեան փակման խօսքը տուաւ տնօրէնը՝ Պրն. Շահէ Մանկրեանը, որ Վարդանի եւ անոր հետ նահատակուած մարտիկներուն հայրենասիրութեան մասին խօսելով, զգաստութեան հրաւիրեց մեր աշակերտները, որոնք իրենց դպրոցական իւրաքանչիւր օրը կը սկսին «Հայ Աշակերտին Ուխտը» ըսելով, եւ իրենցմէ պահանջեց որ յարգեն իրենց ամենօրեայ խոստումը, որ «Միշտ պիտի խօսիմ հայերէն եւ սիրով պիտի կարդամ քաջ նախահայրերու պատմութիւնը» կ'ըսէ: Այս տարի, առաջին անգամն ըլլալով, Ը. կարգի աշակերտաշակերտուհիները, այցելեցին Փաստինայէն ներս գործող անտունինը՝ ապաստանարան մը եւ Ը. կարգի աշակերտներուն մայրերուն կողմէ պատրաստուած ու եփուած ճաշերը հրամցուցին անտունիներուն: Իրապէս գնահատելի էր մեր մայրերուն եւ աշակերտներուն նախաձեռնութիւնը, որոնք գոհունակ սրտով ապաստանարանին բաժնուեցան այդ օր, լաւապէս գիտակցելով իրենց կատարած մարդասիրական աշխատանքին տարողութեան: Վարձքը կատար մեր վարժարանին ներս գործող ուսուցիչներուն, աշակերտներուն եւ կամաւոր ձեւով գործող ծնողներուն ու անշուշտ մեր յարգելի տնօրէնին, որ հետամուտ է տարբեր աշխատանքներով, ազնուութիւն ու մարդասիրութիւն սերմանելու աշակերտներուն մօտ:

«ՅԱԷՐԺԻ ԵՎԱԲՈՐԴՆԵՐ»

Շարունակում է 14-ին

«...Այդ մարդիկ յաւերժացել են իրենց արուեստով, գործով, բայց եւ նրանց եմ յաւերժացրել որպէս արուեստ:» Նախաբանը՝ «55 Տարուայ Աշխատանքներիս Արդիւնքը»:

քը», ամբողջապէս կու տանք ներկայ համարով: Յաջող լալոյ մը, որուն համար կրկնակի կը շնորհաւորենք Ռաֆայէլ Համբարձումեանը, մարտիկ թիւով քաջաւորութիւն, արեւշատութիւն ու նոր նուաճումներ:

55 ՏԱՐՈՒԱՅ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻՍ ԱՐԴԻՒՆՔԸ

Շարունակում է 14-ին

նից եւ քուն մտնում Արարատեան դաշտին իջած իրիկնամուտի հետ: Ժամանակը, ինչպէս եւ մարդը, ունի իր սիրելիները: Դրանք հազուադէպ անհատականութիւններն են, որոնց նա տանում է իր հետ բոլոր սերունդներին համար, որպէս լուսաւոր յետագիծ: Լուսաւոր հետագիծ թողեցին այնպիսի անհատներ, ինչպիսիք են Վահրամ Փափագեանը, Հրաչեայ Ներսիսեանը, Վարդուհի Վարդերեսեանը, Գուրգէն Զանիբեկեանը, Մհեր Մկրտչեանը, Հրաչեայ Ղափլանեանը, Իշխան Ղարիբեանը, Էմմա Վարդանեանը, Անահիտ Թոփչեանը, Գուժ Մանուկեանը, Երուանդ Քոչարը (քանդակագործ), Ռուբէն Զարեանը (արուեստաբան), Մարտիրոս Մարեանը (գեղանկարիչ), Վիկտոր Համբարձումեանը (ակադեմիկոս), Օհան Դուրեանը (խմբավար), Վիլիամ Մարոյեանը (արձակագիր), Գոհար Գասպարեանը (օպերային երգչուհի), Շարա Տալեանը (օպերային երգիչ), Գեղամ Գրիգորեանը (օպերային երգիչ), Աւետիք Իսահակեանը (բանաստեղծ), Յակոբ Կոջոյեանը (նկարիչ), Յովհաննէս Չեքիճեանը (խմբավար), Պարոյր Սեւակը (բանաստեղծ), Սիլվա Կապուտիկեանը (բանաստեղծ):

տեղծուհի), Յովհաննէս Շիրազը (բանաստեղծ), Յովհաննէս Բաղրամեանը (մարշալ), Սարգիս Մարտիրոսեանը (գեներալ-լեյտենանտ) եւ շատ լուսաւոր կերպարներ, որոնք յաւերժացան այս գրքում, որոնք կերտուեցին որպէս արուեստ ժամանակի պահանջով եւ դարերի համար: Յատուկ ներողութիւն այն անձանցից, որոնց ի վիճակի չեղալ գետեղել իմ ալբոմում, քանզի ծաւալային առումով հնարաւորութիւններս սահմանափակ էին: Հայոց հանձարները շատ են եւ կարելի է մի ամբողջ հանրագիտարան կազմել, բայց պայմանները ցաւօք, այլ բան են թելադրում, եւ մէկ գրքում այդ ամէնը ներառել պարզապէս անհնար էր:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ... ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ...
Կլէնտէլի AMGA 280-րդ Ալիքը
Այժմ Կը Սփռուի
GlobeCast
Արբանեակային Հեռատեսիլով
Ամերիկայի, Գանատայի եւ Մեքսիկոյի
Ամբողջ Տարածքին
Մանրամասնութիւններու Համար
Հեռաձայնել 818.547.9696

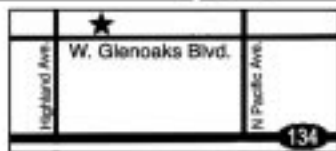
MEZZA NIGHT
Կազմակերպութեամբ՝
Ս.Դ.Հ.Կ. ՓԱՐԱՄԱԶ ՄԱՍՆԱԾԻՒՂԻ
Երեկոն կը խանդավառէ սիրուած երգիչ՝
Հրաչ Պողարեան եւ իր նուագախումբը
Շաբաթ, Ապրիլ 18, 2009, երեկոյեան ժամը 8:00-էն սկսեալ
Հ.Մ.Մ.-ի «Կարօ Սողանալեան» սրահին մէջ
1060 N. Allen Ave., Pasadena, CA
Մուտքի նուէր՝ \$25.00

Mission Wine & Spirits

NEWLY RENOVATED **Glendale** STORE NOW OPEN!

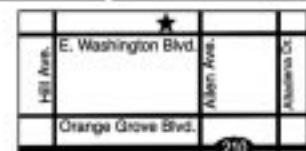
 <p>JOHNNIE WALKER Red Label 15⁹⁹</p>	 <p>JOHNNIE WALKER Black Label 17⁹⁹</p>	 <p>JOHNNIE WALKER Green Label 39⁹⁹</p>	 <p>JOHNNIE WALKER Gold Label 51⁹⁹</p>	 <p>JOHNNIE WALKER Blue Label 119⁹⁹</p>
 <p>PATRÓN Silver 31⁹⁹</p>	 <p>CAZADORES REPOSADO 19⁹⁹</p>	 <p><i>Ultimat</i> Vodka 29⁹⁹</p>	 <p>Don Julio Añejo Tequila 35⁹⁹</p>	 <p>Don Julio 1942 Tequila 79⁹⁹</p>
 <p>GREY GOOSE VODKA 21⁹⁹</p>	 <p>RUSSIAN STANDARD PLATINUM 17⁹⁹</p>	 <p>JACK DANIEL'S Old No. 7 BRAND Tennessee WHISKEY 14⁹⁹</p>	 <p>Ketel One VODKA 17⁹⁹</p>	 <p>SKYY VODKA 8⁹⁹</p>
 <p>CÎROC Vodka 17⁹⁹</p>	 <p><i>Crown Royal</i> Canadian Whisky 14⁹⁹</p>	 <p>Jose Cuervo Tequila Especial 10⁹⁹</p>	 <p>SMIRNOFF Vodka 9⁴⁹</p>	 <p>Captain Morgan Spiced Rum 10⁹⁹</p>
 <p>Hennessy COGNAC VS 22⁹⁹</p>	 <p>Hennessy COGNAC VSOP 33⁹⁹</p>	 <p><i>B.V. Beautiful Vineyard</i> Wines starting at 6⁹⁹</p>	 <p>SKYY VODKA 1.75L 17⁹⁹</p>	 <p>TISDALE Wines All Varietals 1⁹⁹</p>
 <p>PRAVDA VODKA 19⁹⁹</p>	 <p>ABSOLUT Vodka 14⁹⁹</p>	 <p>BACARDI Rum 9⁹⁹</p>	 <p>CRISTALL Russian Vodka 12⁹⁹</p>	 <p>roberto cavalli Vodka 38⁹⁹</p>
 <p>RUSSIAN STANDARD VODKA 9⁹⁹</p>	 <p>IMPERIA VODKA 17⁹⁹</p>	 <p>JACQUES CARDIN COGNAC VSOP 15⁹⁹</p>	 <p>COURVOISIER Cognac VS 18⁹⁹</p>	 <p><i>El Massaya</i> AUTHENTIC arak 20⁹⁹</p>
 <p>Al Mimas Arak 11⁹⁹</p>	 <p>Dewar's 18-Yr Whisky 49⁹⁹</p>	 <p>Fakra Arak 15⁹⁹</p>	 <p>Mesrob Mashtots Armenian Brandy 32⁹⁹</p>	 <p>ORA Vodka 12⁹⁹</p>
 <p>Noy 10 Years Armenian Brandy 25⁹⁹</p>	 <p>Three Olives VODKA 1.75L 17⁹⁹</p>	 <p>Roskov Vodka 4⁹⁹</p>	 <p>Touma Arak 13⁹⁹</p>	 <p>Gantous & Abou Raad Arak 11⁹⁹</p>
 <p>Noy 5 Years Armenian Brandy 15⁹⁹</p>	 <p>Ararat 3 Years Armenian Brandy 14⁹⁹</p>	 <p>1800 TEQUILA Silver or Reposado 16⁹⁹</p>	 <p><i>Stoli</i> ELIT VODKA 44⁹⁹</p>	 <p>Cabo Wabo TEQUILA Reposado 22⁹⁹</p>

825 W. Glenoaks Blvd., CA 91202
(818) 242-0683
Open Monday—Saturday 9 am - 8 pm

MISSION

WINE & SPIRITS

1785 E. Washington Blvd., Pasadena, CA 91104
(626) 794-7026 • (626) 794-7368
Open Monday—Saturday 9 am - 8 pm

*Minimum 12 Bottle Mix & Match • This ad expires on 04/07/09 • We reserve the right to limit quantities • Sales tax excluded
• Prices subject to change without notice • No CCs • All items are 750ml in size unless specified.